

ORTA DERECELİ YÖNETİCİLER
İÇİN EĞİTİM

AŞILAMA HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

GENİŞLETİLMİŞ BAĞIŞIKLAMA
PROGRAMI

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

AŞILAMA ORANLARININ İZLENMESİ

1994

1. Basım 1992 350 adet
2. Basım 1994 500 adet

Bu modül Sağlık Bakanlığı Temel.Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü işbirliği ile Ulusal Genişletilmiş Bağışıklama Programı çerçevesinde kullanılmak üzere 1992 yılında tercüme edilerek çoğaltılmıştır, 1994 yılında 2. baskısı yapılmıştır.

İÇİNDEKİLER

Giriş	1
Amaçlar	2
1.0 Aşılama oranlarının izlenmesi için plan yapılması	3
1.1 Bilgilerin günlük olarak toplanmasının planlanması	4
1.2 Aşı izlen çizelgelerinin hazırlanması	5
Alıştırma A	6
2.0 Aşılama verilerinin toplanması	7
2.1 Aşılama verilerinin günlük kaydedilmesi	7
2.1.1 Çocukluk aşılarının kaydedilmesi	7
2.1.2 Tetanos toksoid aşılarının kaydedilmesi	7
2.1.3 Doğumda neonatal tetanosa karşı korunan çocukların kaydedilmesi	9
2.2 Aylık Aşılama sonuçları çizelgesinin doldurulması	12
2.3 Aşı İzlem Çizelgelerinin aylık olarak doldurulması	14
2.3.1 Çocukluk aşıları çizelgelerinin doldurulması	14
2.3.2 Tetanos Toksoidi aşısı için bir kart doldurulması	16
2.3.3 Doğum sırasında neonatal tetanosa karşı korundukları saptanan çocuklar için çizelge doldurulması	18
2.4 Ay sonunda kartoteksin kontrolü	20
Alıştırma B	21
3.0 Aşılama verilerinin aylık analizi	22
3.1 Çocukluk aşıları verilerinin incelenmesi	22
3.1.1 Aşı izlem çizelgesinde kümülatif toplam çizgisinin yıllık hedef çizgisi ile karşılaştırılması	22
3.1.2 Aşılama oranlarının hesaplanması	24
3.1.3 Bu ayın aşılama oranlarının geçen ay ile karşılaştırılması	24
3.1.4 Problemlerin saptanması ve nedenlerinin belirlenmesi	25
Alıştırma C	30
3.2 TT aşılamalarına ait verilerin incelenmesi	33
3.2.1 Aşı izlem çizelgesinde kümülatif toplam çizgisinin yıllık hedef çizgisi ile karşılaştırılması	33

3.2.2 Aşılama oranının hesaplanması	33
3.2.3 Bu ayın TT2 aşı sayısının geçen ay ile karşılaştırılması	34
3.2.4 Problemlerin saptanması ve nedenlerinin belirlenmesi.....	34
3.3 Doğum sırasında neonatal tetanosa karşı korundukları saptanan çocukların sayıları ile ilgili verilerin incelenmesi.....	37
3.4 İyi yürüyen çalışmaların tanımlanması	38
A1ştırma D.....	39
4.0 Harekete geçinmesi	44
A1ştırma E	47
A1ştırma F.....	48
Aşılama Oranlarının İzlenmesinde Bunları Hatırlayın	50

EKLER

Ek A: Kartoteks nasıl oluşturulur.....	52
Ek B: Aşı İzlem Çizelgeleri nasıl hazırlanır.....	54
Ek C: Aşılama oranlarının izlenmesi için örnek formlar.....	59
A1ştırmalar için çizelge ve formlar.....	65
Terimlerin Tanımları.....	71

GİRİŞ

Ne elde etmek istediğini bilmek ve önerilen uygulamalar için sağlık personeline yardımcı olmak, yıllık hedeflerde olumlu sonuçlara ulaşmada en önemli adımlardır. "**Aşılama Oranlarının Yükseltilmesi**" modülünde her aşı için yıllık aşı oran hedefini nasıl saptayacağınızı ve programın gelişimini engelleyen problemlerin belirlenmesini öğrendiniz. Bu problemler için çözümler geliştirdiniz ve gelecek yıl yapmak üzere çalışmalar planladınız. Bu, yıllık plan olarak adlandırılabilir. **Aşılama Hizmetleri'nin Planlanması** modülünde oranları arttırmak için tasarlanmış çalışmaların nasıl yapılacağını öğrendiniz. Bu modül, aynı zamanda nitelikli hizmetlerin sağlanması ve hedeflere ulaşmak için sağlık personelinin aşılama çalışmalarında kullanması gereken uygulamaları tanımlamaktadır.

Yaptığınız planların, aşılama oranlarında iyi bir artışla sonuçlanıp sonuçlanmayacağını görmek için aşılama verilerini düzenli olarak kontrol etmelisiniz, yani aşılama oranlarını düzenli olarak izlemelisiniz. Sağlık personeli iş başındayken yaptığınız gözlemler ve aşılama oranlarının düzeyi, nitelikli aşılama yapılıp yapılmadığını gösterecektir. Oranların izlenmesi, size planladığınız çalışmaların (örneğin: gezici hizmet seanslarının yürütülmesi gibi) başarılı olup olmadığını da söyleyecektir. Bu size neyin iyi yürüdüğünü ve hedeflerinize ulaşmanızı engelleyebilecek herhangi bir problemin olup olmadığını bulma fırsatı verecektir. Problemleri yıl içinde meydana gelirken belirleyebilirsiniz. Planları modifiye etmek veya hedeflere doğru ilerlemeye devam etmek üzere gerekli değişiklikleri yapmak için erken adım atabilirsiniz.

Sağlık ocağı sorumlusu, aşılama oranlarını izlediğinde, düzenli olarak (Örneğin ayda bir) kaç kişinin aşılama hizmetinden yararlandığına bakar¹. Aşılama oranlarının aylık izlemi sırasında sorumlu kişi;

- * Yapılan aşılamaların gerçek sayısını hesaplayacak ve yılın başında belirlenen hedefe doğru ilerlemeyi tahmin edecek,
- * Programın nerede iyi yürüdüğünü belirleyecek ve bu çalışmaların devamını teşvik edecek,
- * Yapılan aşılama sayısını etkileyen problemleri her ay tanımlayacak ve ortadan kaldıracaktır.

Ulusal programın başarısı her sağlık ocağından bildirilen kişisel başarılarla bağlı olduğundan, sağlık personeli önerilen aşılama uygulamalarını tutarlı şekilde yapmakla sadece kendi sağlık ocaklarının değil ulusal programın aşılama oranlarını arttırmaya katkıda bulunacağını anlamalıdır. Herbir sağlık ocağı, ulusal programda belirlendiği gibi aşılama verilerini bildirirse, bakanlık yetkilileri ve il Aşı Sorumluları ilerleme sağlanıp sağlanmadığını; eğer problemler varsa, program yöneticilerinin bunların çözümüne nasıl yardım edebileceklerini bileceklerdir.

Aynı zamanda düzenli olarak vaka sayılan hakkındaki bilgileri toplayacaktır. GBP. Hastalık surveyansı modülünde bu konu tartışılmıştır.

AMAÇLAR:

Bu modül, her ay aşılama oranlarının izlenmesi sırasında atılacak adımları tanımlamaktadır. Bu modülün sonunda şunları yapabileceksiniz:

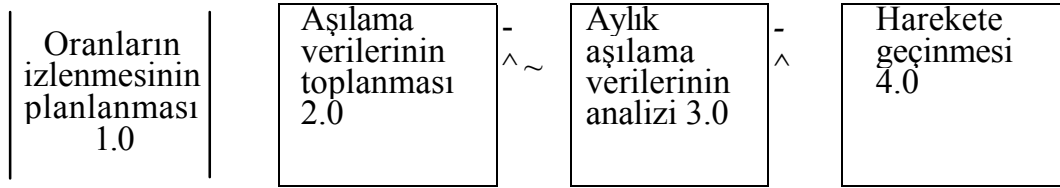
- * Aşılama oranlarının izlenmesinin planlanması
- * Aşılama verilerinin toplanması
- * Aşılama verilerinin analizi
- * Harekete geçinmesi

Bilgiler, örnekler ve uygulama alıştırmaları, oranları etkileyen problemlerin yıl içinde oluşurken belirlenmesine yardım eder. Böylelikle, aşılama çalışmalarında oluşan problemleri düzeltebilirsiniz.

Bu modül, Sağlık Ocağı Sorumlusu tarafından atılacak adımları tanımlamaktadır .

AKIŞ ŞEMASI

Aşağıdaki akış şeması bu modülde, tartışılacak olan adımları göstermektedir.

Oranların izlenmesinin planlanması 1.0		Aşılama verilerinin toplanması 2.0	- ^	Aylık aşılama verilerinin analizi 3.0	- ^	Harekete geçinmesi 4.0
---	--	---------------------------------------	--------	--	--------	---------------------------

1.0 AŞILAMA ORANLARININ İZLENMESİ İÇİN PLAN YAPILMASI

GBP, Aşılama Oranlarının Yükseltilmesi modülünde bir önceki yılın çalışmalarından elde ettiklerinize dayanarak yıllık hedef oranlarını nasıl oluşturacağınızı öğrendiniz. Yıllık inceleme sırasında problemleri ve nedenlerini belirlediniz, çözümler oluşturduunuz ve oranı arttırmak için bir yıllık plan yaptınız. Fakat eğer ilerlemenizi değerlendirmek için yılın sonuna kadar beklerseniz, yıl içinde oluşan problemler çözümsüz kalacaktır ve aşılama oranlarında umduğunuz artışlar gerçekleşemeyebilir.

Aşılama hakkındaki bilgiler rutin olarak toplanır ve kaydedilirse, her ay aşılama oranlarının izlenmesinde kullanılabilir. Bu da size hangi çalışmaların başarıya gittiğini, hangi çalışmaların ise düzeltilmesi gerektiğini gösterecektir. Böylelikle, siz de problemleri zamanında düzeltebilirsiniz, dolayısıyla yıllık hedefe doğru ilerlemeye devam edebilirsiniz.

Aşılama oranlarını izlemeyi planladığınızda atacağınız ilk adım, sağlık personelinin yaptığı aşılama hakkındaki bilgileri nasıl toplayacakları ve kaydedeceklerinden emin olmalarını sağlamaktır. Çoğu sağlık personeli, aşılama hakkındaki bilgileri günlük olarak şunlara kaydeder:

- * Aşı kayıt fişleri
- * Aşı Kartları
- * Aşı kartlarının kartotekse için kopyaları

Çoğu sağlık ocağı sorumlusu günlük aşı çalışmalarının aylık özetini şunlara yazar:

- * Form 013 (Aşı sonuçları çizelgesi)
- * Aşı İzlen Çizelgesi

1.1 BİLGİLERİN GUNLUK OLARAK TOPLANMASININ PLANLANMASI

* Aşı Kayıt Fişleri

Sağlık personeli aşı kayıt fişlerini her gün şu kişilere yaptığı aşıları saymak için kullanır:

- 1 yaşından küçük çocuklar
- 1 yaşında ve daha büyük çocuklar
- Gebeler

Kayıt fişleri, aynı zamanda doğumda neonatal tetanosa karşı korunduğu sağlık personeli tarafından saptanan çocukların sayılarının kaydedilmesi için de kullanılır.

Aşı kayıt fişlerinin bir örneği sayfa 8 bulunmaktadır. Sağlık personelinin bu kayıt fişlerine neleri kaydedeceklerine nasıl karar verecekleri bu modülün 2.0 bölümünde anlatılmıştır.

* Aşı Kartları

Aşı kartları annelere ve sağlık personeline, bir çocuk veya gebeye hangi aşıların yapıldığını gösterir. Sağlık personeli tarafından annelere verilmek üzere yeterli miktarda aşı kartı sağlanması gerekir. Anneleri, sağlık ocaklarına her gelişlerinde aşı kartlarını da yanlarında getirmeleri için teşvik ediniz.

* Kartoteks

Aşıya devamsızlıkları belirlemenizde yardımcı olması için bir kartoteks sistemi oluşturmanız gerekir. Kartoteks, devamsızlıkları takip etmek için kullanılır (tekrar gelmeleri gerekmesine rağmen gelmeyen çocuklar veya gebeler). Sağlık personeli aşılama bilgilerini kartoteksdeki kartlara geçirerek dosyaların güncelliğini sağlar.

Bir kartoteksin hazırlanması ve kullanılması için ayrıntılı açıklamalar bu modülün Ek A'sında bulunmaktadır.

1.2 AŞI İZLEM ÇİZELGELERİNİN HAZIRLANMASI

Bir Aşı İzlem Çizelgesi, çocuğun gelişmesini gösteren gelişme kartına benzer. Ancak, bir Aşı İzlem Çizelgesi sizin aşılama hizmetinizin ve sağlık ocağınızın hizmet ettiği toplumun aşılama oranlarının gelişmesini gösterir. Aşı izlem Çizelgelerini şunları göstermek için kullanın:

- * Aşı yapılan çocuk ve gebelerin kümülatif toplam sayıları ve
- * Doğumda neonatal tetanosa karşı korunan çocukların sayısı

Her ay verileri kaydettikten sonra, yılın başında saptadığımız yıllık hedef ile kendi gelişmenizi karşılaştırabilirsiniz.

Aşı İzlem Çizelgelerini hazırlamak için beş form sağlayın. Aşağıdakilerden her biri için bir form gerekir:

- * OPV: İlk ve son dozlar
(OPV 1 ve OPV 3)
- * DBT: ilk ve son dozlar
(DBT1 ve DBT3)
- * BCG ve Kızamık: herbirinden bir doz
- * TT2
(Ay boyunca gebe kadınlara verilen TT dozlarının tamamı)
- * DBT1^{<2)} yapılmış çocuklara kıyasla doğumda tetanosa karşı korunduğu saptanan çocukların sayısı

Bir Aşı İzlem Çizelgesi örneği bu modülün 15. sayfasında bulunmaktadır. Aşı İzlem Çizelgelerinin hazırlanmasıyla ilgili ayrıntılı açıklamalar ise bu modülün 54. sayfasındaki Ek B'de bulunmaktadır. (Aşı İzlem Çizelgelerini nasıl hazırlayacağınızı bilmiyorsanız Ek B'yi şimdi okuyun)

TT Aşılama oranlarını izlemede kullanılan göstergeler "GBP, aşılama Oranlarının Yükseltilmesi" modülünde anlatılmaktadır.

ALİŖTİRMA A

Bu alıştırmada üç adet aşı çizelgesi hazırlayacaksınız. Çizelgelerden biri OPV, diğeri TT2, üçüncüsü de neonatal tetanosa karşı doğumda korunan çocuklar için olacak. Çizelgeleri, bu modülün diğeri bölümlerindeki alıştırmalarda da kullanacaksınız.

Kullanacağınız formlar sayfa 65,66 ve 67 dedir. Ŗimdi bu sayfaları açın.

Aşı İzlem kartlarını hazırlamak için bu sayfadaki kutunun içindeki bilgileri ve Ek B'deki açıklamaları okuyun.

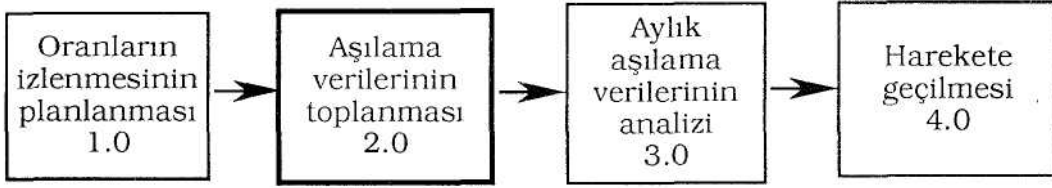
Bozova Sağlık Ocağı 30.000 kişilik bir topluluktan oluşan bir sahaya hizmet vermektedir. Sağlık Ocağı Sorumlusu 1991 yıllık planını yaparken yıl için aşağıdaki minimum aşılama hedef oranlarını saptadı:

BCG	%90
OPV3	%80
DBT3	%80
Kızamık	%70
TT2	%60

Aynı zamanda doğum sırasında neonatal tetanosa karşı korunan çocukların sayısını da öğrenmek istedi. Yılın başında, her aşı ve doğumda neonatal tetanosa karşı korunan çocuklar için Aşı İzleme Çizelgeleri hazırladı.

Üç çizelgeyi de hazırladığınızda
rehberinize haber verin

2.0 AŞILAMA VERİLERİNİN TOPLANMASI

2.1 AŞILAMA VERİLERİNİN GÜNLÜK KAYDEDİLMESİ

Yan sayfada bir adet örnek kayıt fişi vardır. Sağlık personeli aşağıdakilerin sayılarını kaydetmek istediğinde, kayıt fişinin üzerinde kullanılacağı üç bölüm görecektir:

- * Çocukluk aşıları
- * Gebelere verilen tetanos toksoid aşısı ve
- * Doğumda neonatal tetanosa karşı korunan çocuklar

2.1.1 Çocukluk aşılarının kaydedilmesi

Sağlık personeli, herhangi bir sağlık hizmeti sırasında gördüğü her çocuğun aşı durumunu taramalı ve gerekli aşığı önermelidir. Çocuğu aşıladıktan sonra aşılama kartına işlemeli ve bu dozu kişisel sağlık fişi ve 012 A Formu üzerine işaretlemelidir. Ayrıca, yan sayfadaki örnek kayıt fişi kullanılıyorsa bu fiş de işlenmelidir. Anneye çocukta görülebilecek yan etkileri anlatın. Bir sonraki aşı dozu için ne zaman geleceğini söyleyin.

2.1.2 Tetanos Toksin aşılarının kaydedilmesi

Sağlık ocağına herhangi bir nedenle gelen her gebenin aşılama durumu sorulmalı, gerekirse aşı yapılmalıdır. Yapılan aşı Gebe-Loğusa İzleme Fişi ve Kişisel Sağlık Fişine işlenmelidir. Kullanılıyorsa yan sayfadaki örnek kayıt fişini de işaretleyin. Olabilecek herhangi bir yan etkiyi açıklayın ve gerekiyorsa, sonraki doz için ne zaman geleceğini söyleyin. Ayrıca doğurganlık çağındaki kadınların eksik TT aşılarını da kadın uygunsa yaparak kişisel kayıt fişine işlemelisiniz (Gebe olmayan kadınlar).

ÖRNEK

Sağlık Ocağı: _____ Tarih: _____

Günlük Kayıt Fişi
Aşıların ve Doğumda Neonatal Tetanosa Karşı
Korunmuş Çocukların Kayıt Edilmesi İçin

	1 yaşın altındaki çocuklar	TOPLAM	1 yaşın üstündeki çocuklar	TOPLAM
BCG	00000 00000 00000		00000 00000 00000	
OPV 1	00000 00000 00000		00000 00000 00000	
OPV 2	00000 00000 00000		00000 00000 00000	
OPV 3	00000 00000 00000		00000 00000 00000	
DBT 1*	00000 00000 00000		00000 00000 00000	
DBT 2	00000 00000 00000		00000 00000 00000	
DBT 3	00000 00000 00000		00000 00000 00000	
Kızamık	00000 00000 00000		00000 00000 00000	

* DBT 1 yapılmış olan bütün çocuklar neonatal tetanosa karşı doğumda korunmuş olarak sayılmalıdır.

Doğurganlık çağındaki kadınlar

	Gebe	TOPLAM	Gebe değil	TOPLAM
TT1	00000 00000 00000 00000 00000 00000		00000 00000 00000 00000 00000 00000	
TT2	00000 00000 00000 00000 00000 00000		00000 00000 00000 00000 00000 00000	
TT3	00000 00000 00000 00000 00000 00000		00000 00000 00000 00000 00000 00000	
TT4	00000 00000 00000 00000 00000 00000		00000 00000 00000 00000 00000 00000	
TT5	00000 00000 00000 00000 00000 00000		00000 00000 00000 00000 00000 00000	

Doğumda neonatal tetanosa karşı korunan çocuklar

neonatal tetanosa karşı doğumda KORUNMUŞ çocuk

00000 00000 00000
00000 00000 00000

neonatal tetanosa karşı doğumda KORUNMAMIŞ çocuk

00000 00000 00000
00000 00000 00000

2.1.3 Doğumda neonatal tetanosa karşı korunan çocukların kaydedilmesi

Bir çocuğa sağlık ocağını ziyareti sırasında DBT 1 yapıldığında, çocuğun doğumu sırasında neonatal tetanosa karşı korunup korunmadığı öğrenilmelidir.

Çocuğun doğumu sırasında neonatal tetanosa karşı korunup korunmadığının öğrenilmesi için sağlık personeli bu bölümde tanımlanan yöntemi kullanmalıdır.

Çocuğa DBT 1 yapıldığında, sağlık personeli:

A. Anneye TT aşı durumunu sormalıdır.

B. Anne aşı durumunu bilmiyorsa:

Örnekteki Kayıt fişine çocuğu doğumda neonatal tetanosa karşı korunmamış olarak işleyin.

Ç. Annenin sizde kaydı varsa: (Gebe-Loğusa İzleme Fişi ve Kişisel Sağlık Fişi)

1. Kaç tane geçerli TT dozu aldığına bakın. Eğer doğru aralıklarla yapılmışsa TT dozları "geçerli" sayılır.

TT Dozlarının arasında	Minimum ara zaman
TT 1 ve TT 2	dört hafta
TT 2 ve TT 3	altı ay
TT 3 ve TT 4	bir yıl
TT 4 ve TT5	bir yıl

2.Son dozdan sonra kesin korunma dönemini saptayın.

Anneye yapılmış olanlar	Korunma dönemi
Bir geçerli doz İki geçerli doz	Yok Aşıdan 15 gün sonra başlayan, 3 yıllık korunma
Üç geçerli doz Dört geçerli doz Beş geçerli doz	Aşıdan 15 gün sonra başlayan, 5 yıllık korunma Aşıdan 15 gün sonra başlayan, 10 yıllık korunma Doğurganlık çağı boyunca Korunma

3. Çocuğun korunma döneminde doğup doğmadığını saptayın.

- * Eğer çocuk son geçerli doz tarafından sağlanan korunma döneminde doğduysa, çocuğu **doğumda neonatal tetanosa karşı korunmuş** olarak işleyin.
- * Çocuk doğduğunda korunma dönemi bitmiş ise çocuğu, **doğumda neonatal tetanosa karşı korunmamış** olarak işleyin

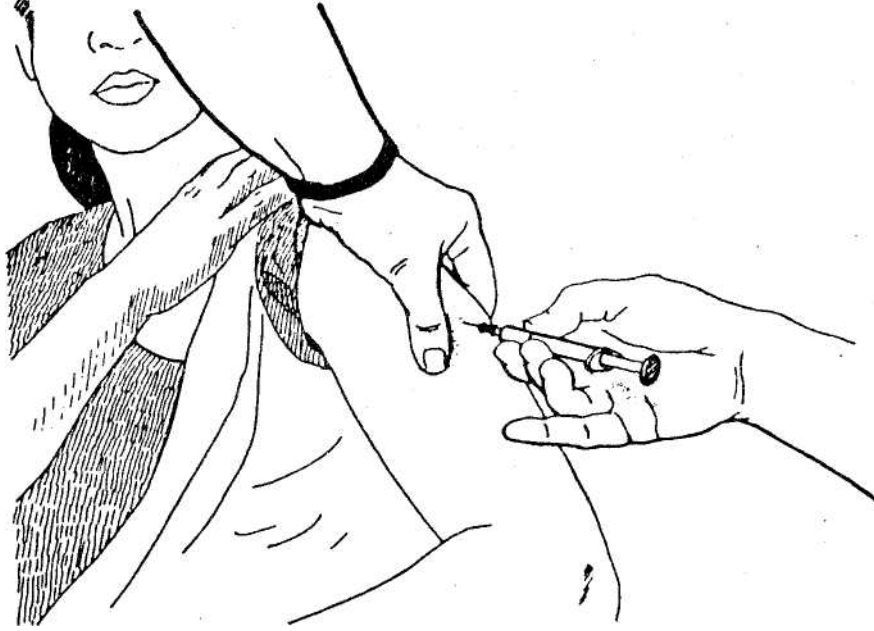
4. Kayıtlara tekrar bakın ve annenin bugün bir TT dozu için uygun olup olmadığını belirleyin. Uygun olan aşığı yapın.

- * Eğer anne bugün için uygun ise gereken dozda aşısını yapın, dozu kaydedin ve Günlük Kayıt Fişine işleyin.
- * Bugün için uygun değilse, kendi gelecek TT dozu ve çok uğunun bir sonraki aşısı için ne zaman gelmesi gerektiğini bildirin.

Örneğin, Adile 6 haftalık çocuğunu sağlık ocağına getirdi. Çocuğa DBT 1 ve OPV 1 yapıldı. Sağlık personeli Adale'ye kartı olup olmadığını sordu. İki geçerli TT dozu aldığını gördü— (dokuz ay önce TT 1 ve dört hafta sonra TT 2) Sağlık personeli duvardaki TT dozlarının sağladığı korunma dönemlerini gösteren postere bakarak TT 2'nin 3 yıllık bir korunma sağ-

ladığını onayladı. Çocuğu "doğumda neonatal tetanosa karđı korunmuğu" olarak işledi. Adile bu ziyareti sırasında TT 3 yapılması için uygundu, bu nedenle sağlık personeli Adile'ye TT 3 ağısı yaptı.

Bir başka anne çocuğu ile birlikte sağlık ocağına geldi. Çocuk bu ge-lişinde DBT 1 yapılması için uygundu. Sağlık personeli çocuğun aşıların yaptıktan sonra anneye kendi aşı durumunu sordu. Üç geçerli TT (TT 3) dozu almıştı fakat son TT dozu 10 yıl önce yapılmıştı. TT 3, 5 yıla kadar koruduğu ve annenin son TT aşılamasından sonra 5 yıldan fazla bir zaman geçtiği için sağlık personeli çocuğu "doğumda neonatal tetanosa karđı korunmamış" olarak işledi. Anne bu ziyareti sırasında bir sonraki TT dozu için uygundu ve sağlık personeli ona TT 4 ağısını yaptı ve kişisel sağlık fişine işledi

2.2 AYLIK AŞI SONUÇLARI ÇİZELGESİNİN DOLDURULMASI (013 nolu form)

Ay sonunda günlük kayıt fişlerini, verilen aşılarnaları ve doğumda neonatal tetanosa karşı korunmuş olan çocukların toplam sayısını bir araya getirin. (Aşı İzlem Çizelgelerini doldurduğunuzda bu toplam sayıları tekrar kullanacaksınız.)

Bir adet 013 Aşı sonuçları çizelgesi formu elde edin. Aşağıdakilere verilen her aşı için dozların sayısını kaydedin:

- Çocuklar < 1 yaş
- Çocuklar > 1 yaş
- Gebeler

Yan sayfada A sağlık ocağı için hazırlanmış bir Haziran ayı 013 örneğı bulunmaktadır.

Her ay Aşı Sonuçları Çizelgesini tamamladığınızda bir kopyasını il aşı sorumlusuna gönderin. Her ay Aşı İzlem Çizelgelerini tamamlamak üzere gerekli olan toplamlar için ve gerektiğinde aşuya devamsızlık oranlarını hesaplamak için bir kopyasını de kendi dosyalarınızda tutun.

T.C. Sağlık
Bakanlığı
FormNo:013
İlçesi:
Sağlık Kurumu A Sağlık Ocağı
Toplam Nüfusu: 20.000

SONUÇLARI ÇİZELGESİ
11 ay Bebek Nüfusu: 600
Aylık 0-11 ay Nüfus: 50

İli: AA AŞI
AY: Haziran
Yıl: 1990 0-

AŞI		YAŞ GRUPLARINA GÖRE YAPILAN AŞI					
İsmi	Uygulama	OYas (0-11 ay)	■ 1-4 Yas (12-59 Ay)	5-9 Yaş	10-14 Yaş	15 Yas Üzeri	TOPLAM
Difteri-Boğmaca Tetanos Aşısı	I	36	0				36
	II	31	2				33
	III	29	1				30
	R		20				20
POLIO AŞISI	I	36	0				36
	II	31	2				33
	III	28	1				29
	R		18				18
2 ta	I	18	4				22
	R						
Tüberkülin PPD	Yapılan						
	Okunan						
	Menfi						
BCG	I	31					31
	R						
DİFTERİ AŞISI	TETANOS						
TETANOS AŞISI	GEBE I					30	30
	GEBE II					14	14
	DİĞER					5	5

2.3 AŞI İZLEM ÇİZELGELERİNİN AYLİK OLARAK DOLDURULMASI

2.3.1 Çocukluk aşıları için çizelgelerin doldurulması

Her ayın sonunda, verilen her doz için toplam sayıyı elde etmek üzere 013 formuna bakın. Toplam sayıları her aşı için hazırladığınız AŞı İzlem izelgelerine kaydedin.

Yan sayfada A sağlık ocağı için OPV 1 ve OPV 3'ü karşılaştıran bir izelge bulunmaktadır. Çizelgeyi doldurmak üzere aşağıdaki açıklamaları okuyun.

1. Grafiğin altındaki kutu sıralarının,baş tarafına değerlendireceğiniz aşının adı ve dozunu yazın. (önOPV1 ve OPV 3)
2. Aylık uygulanan doz sayılarını ait oldukları ay kolonuna kaydedin.
3. Her ay bir önceki ayın kümülatif toplamını eklemek suretiyle o anki kümülatif toplamınızı bulun.
4. Kayıt etmekte olduğunuz ay hizasındaki çizgide kümülatif toplamı iŐa retleyin.
5. Bu ayın iŐaretini düz bir çizgi ile geçen ayın iŐaretine birleŐtirin.

3 veya 4 ay sonra, yılın başında saptadığınız hedef oranlara ulaşmak üzere yaptığınız ilerlemeyi inceleyebilirsiniz. Sağlık personelinin yaptığı baėıŐıklaŐmaların gerçek sayısını grafikte izdiğiniz hedef oran ile karşılaştırabilirsiniz. Sizin elde ettiğiniz oranların hedefin üstünde, altında veya çok yakın olup olmadığını çok çabuk göreceksiniz.

Aşı İzlem Çizelgesi

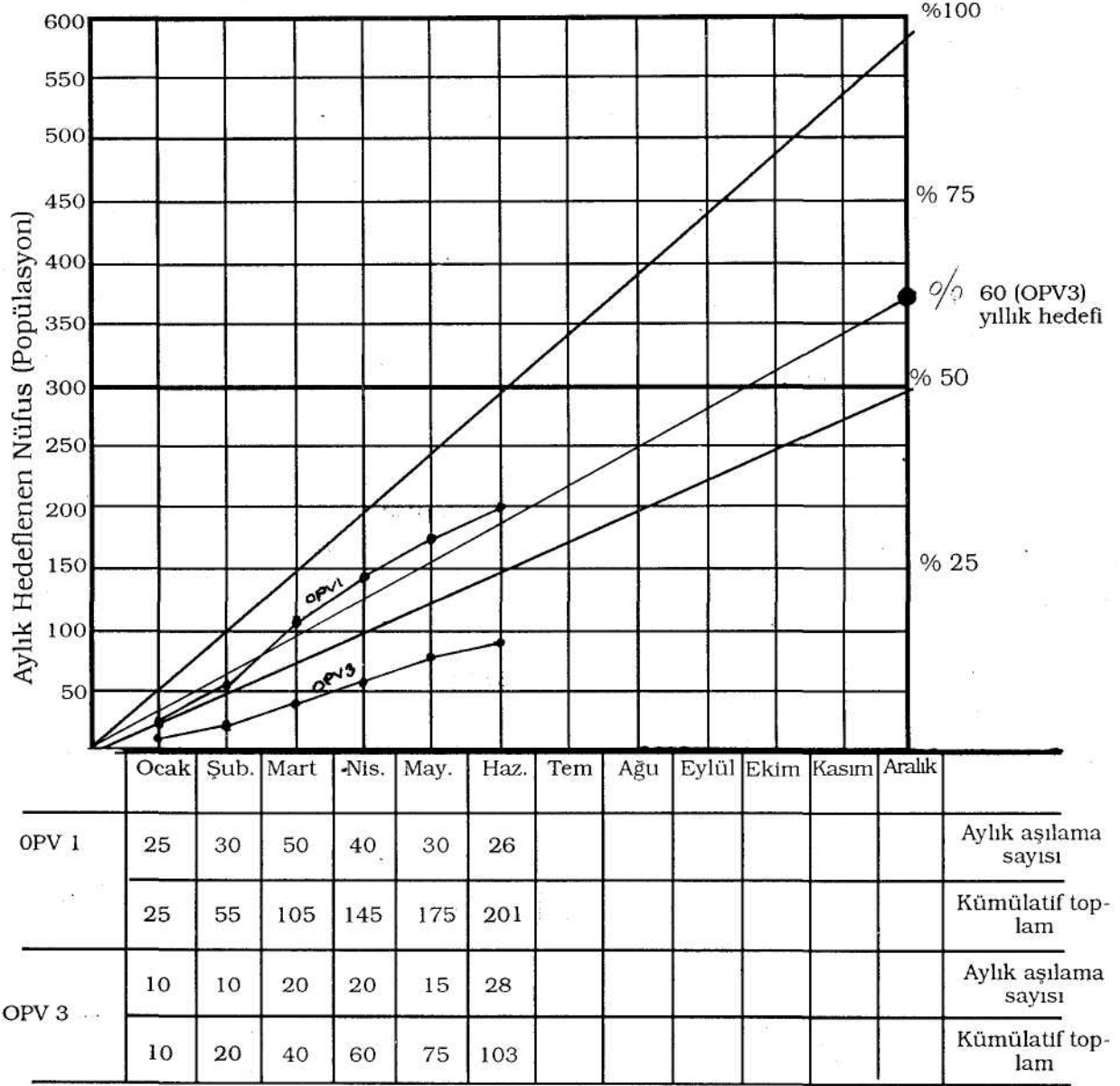
Sağlık Ocağı : A

Yıllık Hedeflenen Nüfus: 600

Yıl : 1991 Aşı : OPV

Yıl için hedeflenen

minimum oran %60 OPV3

2.3.2 Tetanos Toksoid aşısı için çizelge doldurulması

Bir sonraki sayfada TT 2'yi minimum hedef çizgisi ile karşılaştıran bir çizelge bulunmaktadır. »

Günlük Kayıt Fişlerinden hesapladığımız toplamları, kaydettiğiniz Aylık Aşı Sonuçları Çizelgesine (013) baş vurun. Ay boyunca gebe kadınlara verilen TT 2 dozlarının toplam sayısını elde edin.

Bu ayın toplamını kaydedin, kümülatif toplamı hesaplayın ve sayfa 14 te, çocukluk aşıları için Aşı İzlem Çizelgesi'nde tarif edildiği gibi grafikte işaretleyin.

2.3.3 Doğum sırasında neonatal tetanosa karşı korundukları saptanan çocuklar için çizelge doldurulması:

Bir sonraki sayfada doğum sırasında neonatal tetanosa karşı korunmuş oldukları saptanan çocukların sayısı ile DBT 1 yapılmış çocukları karşılaştıran bir örnek çizelge bulunmaktadır. (Ancak buradaki korunmuş çocukların sayısı, DBT1 alan çocuklar arasında korunanları kapsar)

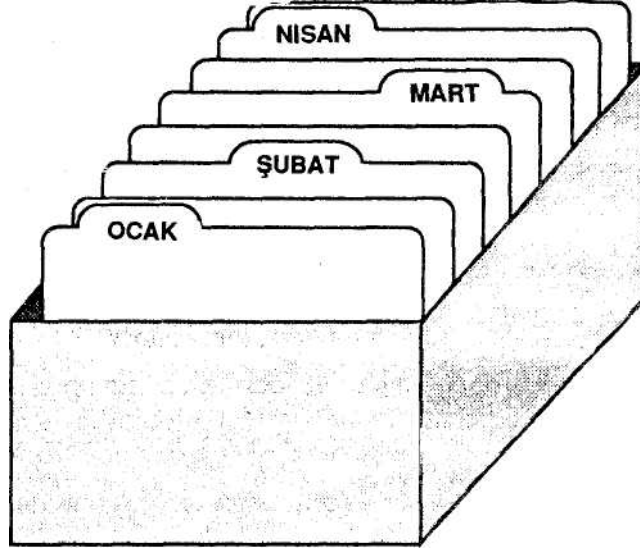
Doğum sırasında neonatal tetanosa karşı korundukları saptanan çocukların toplam sayısını Aşı Sonuçları Çizelgesinden (013) elde edin. Aynı zamanda o ay DBT 1 yapılmış çocukların toplam sayısını da öğrenin.

Aylık toplamaları kaydedin, kümülatif toplamı hesaplayın ve sayfa 14'te çocukluk aşıları için tarif edildiği gibi grafikte işaretleyin.

2.4 Ay sonunda kartoteksin kontrolü

Ay sonunda, bölmede kalan bütün kartları yerinden alın. Geriye herhangi bir kart kalmışsa, o ay aşuya devamsızlıklarınız olmuş demektir. Kartı kalan herhangi bir çocuk ya da gebe için izleme yapmanız gerekmektedir. İzleme çalışmalarından örnekler bu modülün 3.0 ve 4.0 bölümlerinde tartışılmıştır.

Kartoteks

ALİŞTİRMA B

Bu alıştırmada, Alıştırma A sırasında hazırladığınız çizelgelerdeki aşılama verilerini kaydedip grafiğim izeceksiniz. Sayfa 65, 66 ve 67'deki formları açın.

AŞağıdaki tabloya bakın. Bozova Sağlık Ocağında OPV ve TT2 için her ay yapılan aşılamanın sayılarının listesidir. Aynı zamanda doğum sırasında neonatal tetanosa karşı korundukları saptanan çocukların sayısını da listelemektedir. Bu sayıları AŞı İzlem izelgeleri üzerine kaydedin ve grafiğini çizin. Bu izelgeleri doldurmak için sayfa 14 ve 18'deki açıklamalara baş vurun.

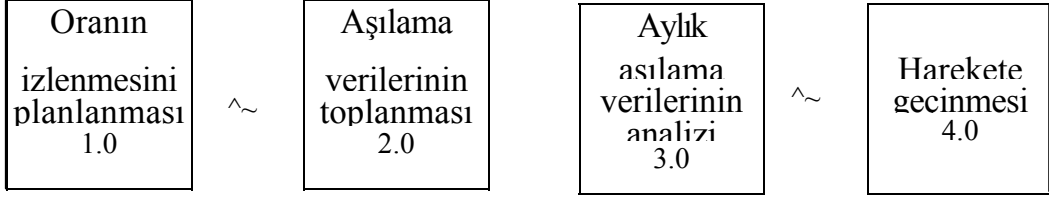
	OPV 1	OPV 3	TT2	DBT 1	Doğumda Korunan
Ocak	80	60	30	80	35
Şubat	70	60	20	70	30
Mart	75	70	25	75	30
Nisan	55	35	15	55	15
Mayıs	80	55	30	80	30
Haziran	80	80	30	80	35
Temmuz	80	65	25	80	30
Ağustos	50	35	L_ 15	50	20

Cevaplarınızı tartışmaya hazır olduğunuzda
rehberinize bildirin

3.0 AŞILAMA VERİLERİNİN AYLIK ANALİZİ

3.1 ÇOCUKLUK AŞILARI VERİLERİNİN İNCELENMESİ

Çocukluk aşılarının hepsi için (OPV1 ve OPV3, DBT1 ve DBT3, BCG ve kızamık) grafiği çizdikten sonra sonuçları analiz edin.

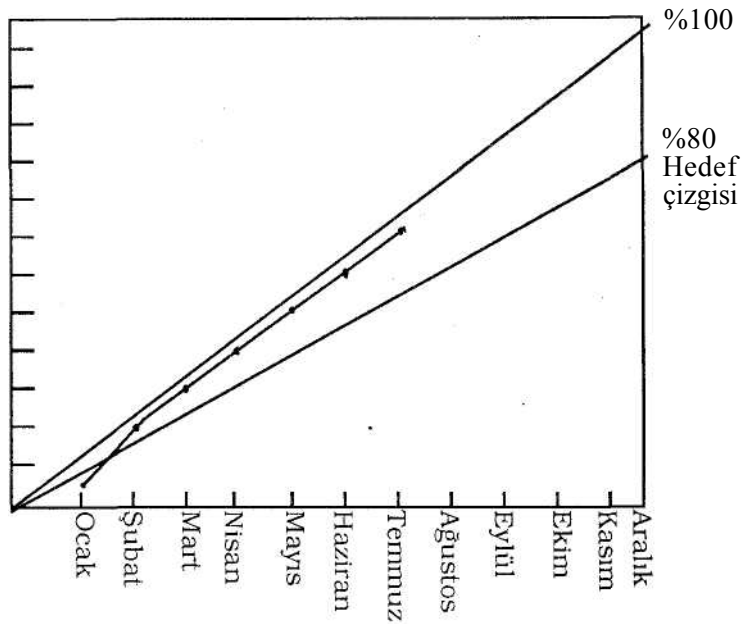
3.1.1 Aşı izlem çizelgesinde kümülatif toplam çizgisinin yıllık hedef çizgisi ile karşılaştırılması

Bu karşılaştırmayı, aşılama çalışmalarınızın gelişmesinin çizelgenizdeki hedef ile karşılaştırılması olarak düşünebilirsiniz. Oran çizgisi, hedef çizgisinden daha aşağıdaysa problemler vardır ve aşılama hizmetleriniz yeterince ilerlemiyordur. Eğer oran çizginiz, hedef çizgisinin tam üstündeyse hizmetleriniz hedeflendiği gibidir; oran çizgisi, hedef çizgisinden yukarıda ise aşılama hizmetleriniz çok sağlıklı yürümektedir.

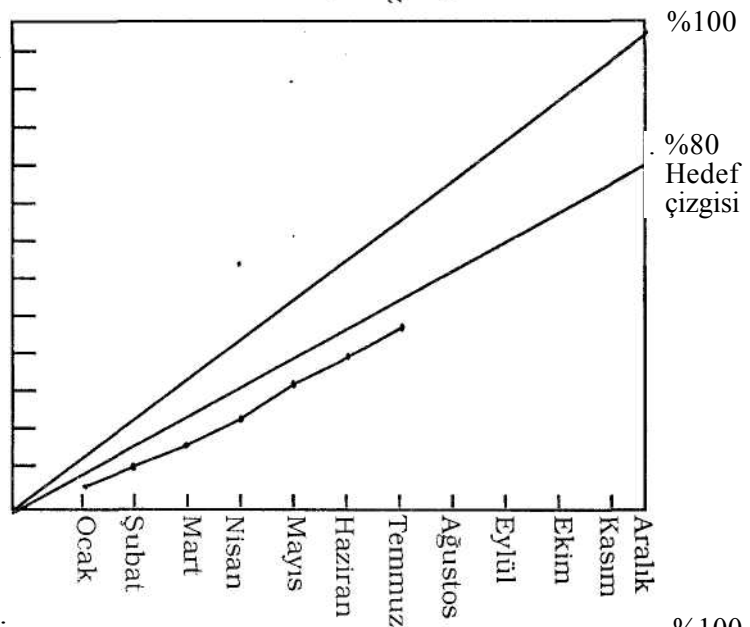
Kümülatif toplam çizgilerinin aşı izlem çizelgesinde nasıl görüldüğünün örnekleri için sonraki sayfadaki örnek çizelgelere bakabilirsiniz. Kümülatif toplam çizgisine bakın ve yıllık hedef çizgisiyle karşılaştırın. İyi bir ilerleme sağlayıp sağlamadığınıza karar verin. Örneğin:

- * Kümülatif toplam çizgisi, hedef oran çizgisinin tam **üstünde** veya **yukarısında** ise bu aşı için iyi ilerleme sağlanmıştır. Bu programdaki aşılama oranını sürdürebilmek için personelinizi tebrik edin ve iyi yürümekte olan çalışmalarınıza devam edin.
- * Eğer aşının kümülatif toplam çizgisi hedef çizgisinin altında fakat yakınında ise program orta derecede bir ilerleme sağlamıştır.
- * Eğer kümülatif toplam çizgisi hedef oran çizgisinin oldukça aşağısında ise, ciddi bir problem vardır.

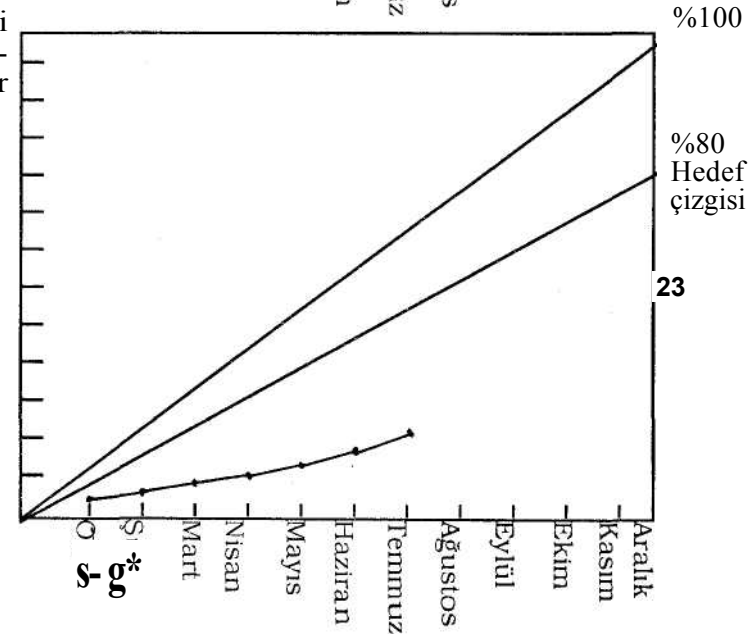
Kümülatif toplam çizgisi hedef oran çizgisinin üzerinde. Bu aşı ile iyi ilerleme sağlanmış.

Kümülatif toplam çizgisi hedef oran çizgisinin akında fakat yakınında. Orta derecede bir ilerleme sağlanmış.

Kümülatif toplam çizgisi hedef oran çizgisinin oldukça aşağısında. Ciddi bir problem var.

3.1.2 Aşılama oranlarının hesaplanması

Bir aşı için, ulaşılan aşılama oranını tahmin etmek istediğinizde Aşı İzlem Çizelgelerini kullanabilirsiniz(3). Kesin bir oran saptayamamakla beraber, yıllık hedefe ulaşma yolunda o ayki yerinizin nerede olduğunu size gösterecek tahmini bir oran elde edersiniz.

Örneğin, sayfa 15'teki OPV1 ve OPV3'ün çizelgesine bakın. Ek B'deki direktifler, çizelgenin sağ tarafındaki aralıkların yüzde 7-8 puanı gösterdiğini anlatmaktadır. OPV3 için işaretlenmiş olan noktaya bakın. Bu nokta ikinci aralık çizgisinin hemen üzerine denk gelmekte ve yaklaşık % 15'i göstermektedir. Sağlık Ocağı Sorumlusu eğer çalışmalar bu hızda sürerse yıl sonunda % 60 hedefine ulaşamayacağını görebilir.

3.1.3 Bu ayın aşılama oranının geçen ay ile karşılaştırılması

Aşağıdakileri bulmak için, bu ayın aşılama sayısı ile geçen ayın sayısını karşılaştırın:

- * Herhangi bir değişiklik var mı?
- * Sayılar artmış ya da azalmış mı?

Aşının hedef çizgisi ile kümülatif toplam çizgiyi karşılaştırıp, oranı tahmin edip, bu ay yapılan aşı sayısı ile geçen ayın sayısını karşıladırdıktan sonra, ne kadar başarılı olduğunuz ve aşılama hizmetlerinde problemlerin olup olmadığı hakkında iyi bir fikriniz olmalıdır.

Örneğin, tekrar 15. sayfadaki OPV çizelgesine bakın. Bu ay 26 çocuğa geçen ay ise 30 çocuğa OPV 1 yapıldığını not edin. Bu rakamları son dört ayın rakamları ile karşılaştırırsam her ay verilen aşılama sayısının düştüğünü, son ay biraz azaldığını görürsünüz. Bu örnekte, Sağlık Ocağı Sorumlusu grafikteki çizgileri karşılaştırarak, oranı tahmin ederek ve her ay verilen aşılama sayısını karşılaştırarak, aşılama oranını etkileyen bir problemin olduğu sonucuna varabilir.

(3) GBP Aşılama Oranının Yükseltilmesi modülünde kesin oranların nasıl hesaplanacağı anlatılmaktadır.

3.1.4 Problemlerin saptanması ve nedenlerinin belirlenmesi

Bir sonraki adımınız, problemleri saptamak ve nedenlerini belirlemektir. Yıllık planınıza bakın ve aşılama oranlarını arttırmak üzere planladığınız çalışmaların yapılıp yapılmadığını görün. Neden hedeflerinize ulaşamadığınızı kendinize sorarken başka kayıtlara da başvurmanız gerekebilir. Örneğin, problemlerin nedenlerini araştırırken başvurabileceğiniz mevcut kayıtlardan bazıları şunlardır:

- * soğuk zincir kayıtları
- * aşı izlem çizelgeleri
- * aşı seanslarının uygulandığı günleri gösterir takvim
- * kartoteks
- * sağlık personeli ve önerilen aşı uygulamalarını kullanmaları hakkında sizin yaptığınız gözlemler
- * halkın yorumları
- * İl Aşı Sorumlusunun son ziyaretinin denetleme raporu
- * önceki yılların aşılama oranı kayıtları
- * gezici görev kayıtları
- * varsa, kaçırılmış fırsat değerlendirmesinin sonuçları

Aşılama çalışmalarında sıklıkla oluşan problemler şunlardır:

- * aşıya devamsızlıklar
- * kaçırılmış fırsatlar
- * hiç ulaşamayanlar
- * coğrafi ulaşım Eksikliği

GBP, **Aşılama Oranlarının Yükseltilmesi** modülünde bu tür problemlerin nedenlerini belirlemek üzere sağlık ocağı sorumlusu tarafından kullanılan problem çözme yöntemleri anlatılmaktadır. Bu modül; öğrendiğiniz çok neden belirleyebilmek için, sorunun her aşamasında "neden" diye sormanız gerektiğini hatırlatır. Bu yaklaşımı, aylık aşılama oranlarına ait verileri analiz ederken de kullanabilirsiniz. Ancak, araştırmalarınızın kılavuzu yıllık planınızda belirttikleriniz olacaktır. Örneğin, problemlerin nedenlerini belirlemek için kendinize şunu sorabilirsiniz:

Aşıya Devamsızlıkları azaltmak için yaptığım planları uyguluyor muyum?

Aşıya devamsızlıkları azaltmak, her sağlık ocağının aşılama oranlarını arttırmak için yaptığı yıllık planın önemli bir bölümüdür.

GBP, **Aşılama Oranlarının Yükseltilmesi** modülü aşıya devamsızlık oranlarının kesin olarak nasıl hesaplanacağını anlatmaktadır. Ancak, aylık izlem çalışmaları sırasında Aşı İzlem Çizelgelerine bakarak aşıya devamsızlık problemini hızla tahmin edebilirsiniz.

Grafikteki çizgilerden aşıya devamsızlık probleminin nasıl tahmin edileceğinin örnekleri için sayfa 27'ye bakın. Çizgiler arasındaki uzaklık gittikçe genişliyorsa ve karşılaştırılan iki dozun sayıları arasında %10'dan daha büyük bir fark varsa aşıya devamsızlık problemi vardır.

Örneğin, A Sağlık Ocağı Sorumlusu OPV çizelgesine baktı ve iki çizgi arasında gittikçe artan uzaklığı gördü. Aynı zamanda 211 OPV1 aşısına karşılık 103 doz OPV3 aşısı verildiği ve aralarında %10'dan daha fazla bir fark olduğunu gördü.

Aşıya devamsızlık olup olmadığını hızla öğrenmenin bir diğer yolu da, ay sonunda kartotekste geriye kart kalıp kalmadığına bakmaktır. Eğer geride kalan kart **varsa**, kişilerin bir sonraki dozları için sağlık ocağına gelmediklerini öğrenirsiniz.

Aşıya devamsızlıkla ilgili bir problem olduğuna saptarsanız, neyin probleme yol açtığını bulmaya çalışın. Örneğin:

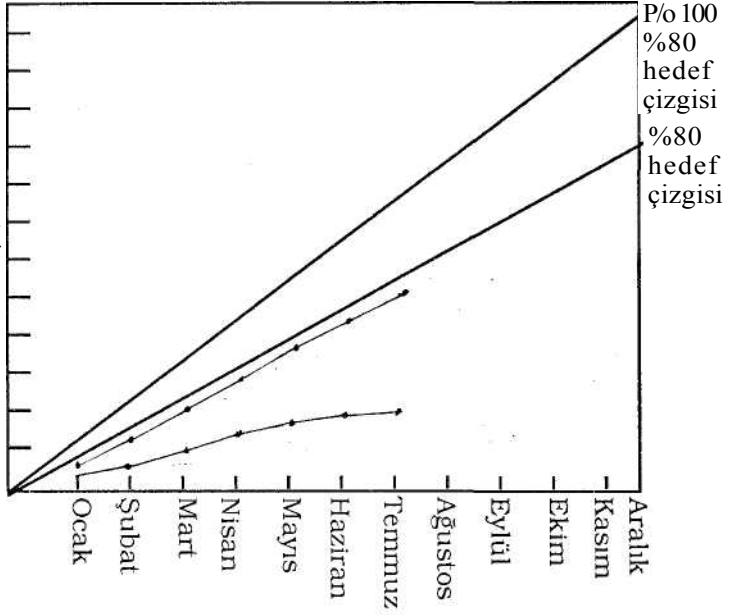
- * Sağlık personeli annelere, kendilerinin ve çocuklarının bir sonraki aşı dozları için ne zaman tekrar geleceklerini söylüyor mu?
- * Annelerin gelmelerine elverişli olan zamanlarda yeterli aşılama seansı planlanıyor mu?
- * Tekrar gelmesi gereken kişileri takip etmek üzere kartoteks gibi bir sistem geliştirdiniz mi?

Kaçırılmış fırsatlarla ilgili yaptığım planları uyguluyor muyum?

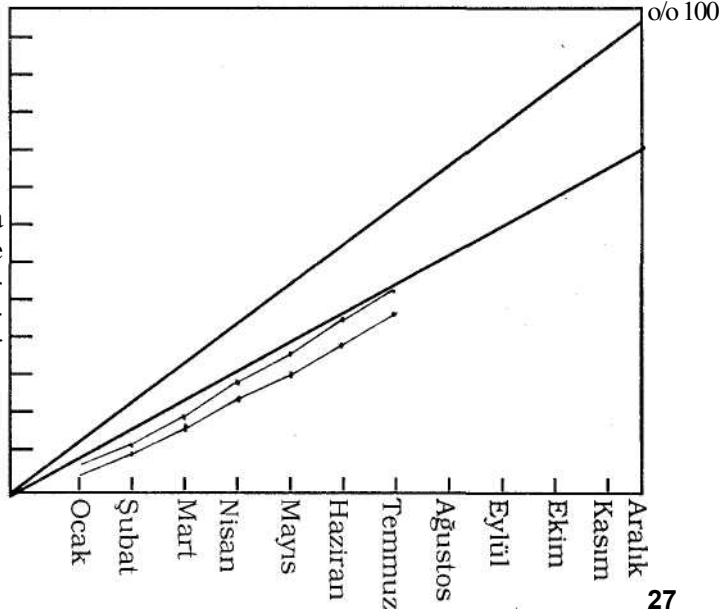
Sağlık ocağınızdaki sağlık personeli aşılama için önerilen uygulamaları tutarlılıkla yapıyorsa, kaçırılmış fırsatların görülme sıklığı çok az olacaktır. Ancak, kaçırılmış fırsatlarla ilgili problemler daha çok sağlık personelinin, sağlık kurumlarına gelen kadın ve çocukların ihtiyaçları olan aşılama yapılmadan ayrılmalarına yol açacak şekilde, aşağıda önerilen uygulamalardan bir veya birkaçını yapmamasıyla direkt ilgilidir. Sağlık personeli aşıya devamsızlığı önlemek için şunlara dikkat etmelidir:

- Önerilen aşı takviminin kullanılması
- Aşılama için uygun kontrendikasyonların konulması
- Çocuklar ve kadınların her temasında incelenmeleri ve gerekirse aşılanmaları
- Aşılama için sadece bir kadın veya çocuk bile olsa bir aşı ampulünün açılması

İki çizginin arasındaki mesafe giderek büyüyor. Aşıya devamsızlıkla ilgili ciddi bir problem var.

Grafikteki çizgiler burada görüldüğü gibi **birbirine yakın** ise, hedefe ulaşamamanızın nedeni, muhtemelen aşıya devamsızlıklar değil, başka bir nedendir.

Sağlık personelinin belirli bazı uygulamaları yapmadığını fark edebilirsiniz. Örneğin, ay boyunca Sağlık Ocağı Sorumlusu sağlık personelinin çalışmalarını izledi. İshal tedavisi için gelen çocukların aşı durumunun sorgulanmadığını aşılarının yapılmadığını fark etti.

Veya, kaçırılmış fırsatlar olup olmadığını görmek için, aşılama hizmetlerinizin özel bir değerlendirmesini yapabilirsiniz. Kaçırılmış fırsatların nedenlerinin belirlenmesi amacıyla sağlık personelinin performansının nasıl değerlendirileceği hakkındaki bilgiler için GBP, **Kaçırılmış Fırsatların Tanımlanması** modülüne baş vurunuz.

Aşılama hizmetlerine gelmeyen insanlara erişmek için yapmayı planladıklarımı yapıyor muyum?

Yıllık planınız, aşılama hizmetleri için gelemeyen dezavantajlı topluluklara ulaşma çalışmalarını içerebilir. Ancak bu çalışmalar planladığınız gibi gerçekleşmeyebilir, hizmet etmek istediğiniz topluma aşılama hizmetlerini götürmeyebilirsiniz. Planladığınız çalışmaların neden gerçekleşmediğini bulmalısınız.

Örneğin yılın ortasında, A Sağlık Ocağının Sorumlusu sağlık ocağının yakınında yaşayan göçmen işçi topluluğu için planlanan gezici aşılama çalışmalarının yapılmadığını fark etti. Gün boyu yerleşim yerinden uzakta oldukları için çalışmaların gün ve saatlerini planlamak üzere toplum liderleri ile henüz görüşülemedi.

Aşılama hizmetleri için gelmeyen insanlara ulaşmak için yaptığınız planın işlemediğini görürseniz, neden işlemediğini saptayın ve yıllık planınızda değişiklikler yapmaya hazır olun.

Sağlık ocağına uzak mesafelerde oturan insanlara ulaşmak üzere yapmayı planladıklarımı yapıyor muyum?

Sağlık ocağına kolay ulaşamayan, daha uzakta yaşayan insanlara aşılama hizmeti vermek için bir yol bulmak birçok sağlık ocağının yıllık planının önemli bir kısmıdır. Örneğin, yıllık planı yaparken uzak bir köy için gezici hizmet başlatmaya karar verdiniz. Fakat geçen ay boyunca bu gezici hizmet yürütülemedi. Hizmet aracı bozuldu ve uygun yedek parça bulunamadı. Sağlık personeli hizmeti götürmek için başka bir taşıt bulamadı. Gezici hizmet çalışması yapılamadığı için bu insanlar halen hizmetlere ulaşamamakta. Bu problem ay boyunca yapılan aşılamanın sayısını etkiledi.

Herhangi bir çalışmanın iptal edilip edilmediğini görmek için hizmet takvimine bakın. Eğer edilmişse nedenini bulun. Örneğin,

- * Elinizde yeterli aşı malzemesi var mıydı?
- * Ulaşım ile ilgili bir problem var mıydı?
- * Sağlık personeli çalışmaları yürütmeye hazır mıydı?

Mevsimlerle ilgili nedenler, yapılan aşılama sayısındaki değişikliklerde etkili mi?

Yapılan aşılama sayısındaki değişiklikler için halen bir neden bulamadıysanız, bu yılın rakamlarını önceki yılların aynı dönemine ait elinizdeki kayıtlar ile karşılaştırın. Örneğin her Mart ve Nisan aylarında yöredeki köprü ve yolları su basması nedeniyle aşılamada bir dş olabilir.

Toplum yeleri aşılama hizmetleri hakkında ne düşünüyor?

Sağlık hizmeti için gelen annelerle konuşun. Aşılama hizmetlerinde nelerden hoşnut olduklarını ve nelerin düzeltilmesini istediklerini ortaya çıkartın.

Aşılama hizmetlerini tartışmak üzere belirli aralıklarla toplum liderleri ile görüşün. Dzeltilebilecek problemleri belirlemenize yardımcı olmaları için toplumu tartışmaya teşvik edin.

Örneğin, Sağlık Ocağı Sorumlusu, bekleme odasındaki annelerle sık sık sohbet etti. Annelerin, akşam saatlerindeki aşılama hizmetlerini, işlerinden geri kalmalarına neden olmadığı için daha uygun bulduklarını öğrendi. Bazı anneler sağlık ocağı sorumlusuna, sağlık personelinin çoğunlukla acele içinde olduğunu ve annelerin sorularına yanıt verecek zamanlarının olmadığını söylediler.

ALİŖTİRMA C

Bu alıştırmada, aşılama oranının aylık izlenmesi sırasında bulunan problemlerin nedenlerini belirlemeye çalışacaksınız. Alıştırma B'de Aşı İzlem izelgelerine kaydettiğiniz OPV verilerini inceleyecek ve soruları yanıtlayacaksınız. Daha sonra, problemlerin olası nedenlerini belirlemek için problem çözme basamaklarını kullanacaksınız.

Bölüm 1: 65. sayfadaki Aşı İzlem çizelgelerini açın. Sonra, Bozova Sağlık Ocağı için aşağıdaki bilgileri okuyun. Okumayı bitirince yan sayfadaki soruları yanıtlayın. Sorulan yanıtarken gerekirse 22'den 29'ncu sayfaya kadar olan açıklamalara baş vurabilirsiniz.

Genel Bilgi- Bozova Sağlık Ocağı

Sağlık Ocağı Sorumlusu, yıllık planında sağlık personeli eğitiminin üzerinde durdu. Bu ay (Ağustos) bir sağlık personeli 3 haftalık GBP-İHK* eğitimine gitti. Bu kişi, bazı çocukların aşılama çalışmaları ile yakındaki bir göçmen işi topluluğuna yapılan haftalık gezici hizmet çalışmasını yürütüyordu. Eğitimde iken, yürüttüğü çalışmalar iptal edildi. İl Sorumlusunun son ziyareti sırasında, o ve Sağlık Ocağı Sorumlusu Kaçırılmış Fırsatları değerlendirdiler. Sonuçlar, sağlık personelinin:

- * Çocukların aşılanma durumlarını her zaman sorgulamadıklarını ve poliklinikler kalabalık olduğunda gereken aşıyı yapmadıklarını,
- * bir sonraki aşıya ne zaman gelineceğini annelere söylemek üzere nasıl hesaplayacaklarından emin olamadıklarını gös terdi.

Ağustos ayında Marti köyüne yapılan gezici hizmet çalışmasında başvuru az oldu çünkü, yöre halkı bir mahalli festivalin hazırlıklarıyla uğraşmakta idi.

Nisan ayında şiddetli yağmur nedeniyle yolları su bastı. Ulaşım zorlaştı, istenen aşılar her zamankinden geç geldi ve gezici hizmetler iptal edildi.

Toplum liderleri ile yapılan bir görüşmede Sağlık Ocağı Sorumlusuna annelerin, daha uygun olan yeni ocuk kliniği saatlerini tercih ettikleri söylenmişti.

* *İşhali Hastalıkların Kontrolü*

Aşağıdaki sorulan yanıtlarken OPV Aşı İzlem Çizelgesine baş vurun.

1. Aşı İzlem Çizelgesine bakın. Kümülaüf toplam çizgisini yıllık hedef çizgisi ile karşılaştırın. Bu aşıda ilerleme var mı?
2. OPV3 için şimdiki oranı tahmin edin ve alta yazın.
3. Bu ay yapılan aşı sayısına bakın ve geçen ayın sayısı ile karşılaştırın. Sayı arttı mı?
4. Aşıya devamsızlık oranını tahmin edin. %10'dan fazla mı?

Bu soruları yanıtlarken 30. sayfadaki Bozova Sağlık Ocağı hakkındaki genel bilgilere ve 26'dan 29'uncu sayfaya kadar olan açıklamalara baş vurun.

5. Aşağıdakilerle ilgili bir problem var mı?
  - aşıya devamsızlıklar
  - kaçırılmış fırsatlar
  - genellikle sağlık ocağına gelmeyen insanlara ulaşmak
  - sağlık ocağından uzak mesafelerde oturan kişilere sağlık hizmeti sağlamak
6. Yapılan aşılama sayısının artmış veya azalmış olmasında mevsimsel nedenler var mı?
7. OPV hizmetleri için halk ne dedi?
8. Bu yıl boyunca aşılama hizmetleri ile ilgili çalışmalarda nelerin iyi gittiğine ait üç gözleminizi yazın
  - a.
  - b.
  - c.

Bölüm 2: 68. sayfadaki, OPV Çalışma Formunu açm. 5. soruda, aşuya devamsızlıklar, kaçırılmış fırsatlar, sağlık ocağına gelmeyen insanlara ulaşmak, sağlık ocağından uzakta oturan kişilere sağlık hizmeti sağlamak ile ilgili problemleri belirlemek üzere sorulan soruya verdiğiniz yanıtı bakın. Belirlediğiniz her problem için kısa bir açıklama yazın. Eğer bu tür bir probleminiz yoksa ayrılan boşluklara "yok" yazın. Birincisi örnek olarak yapılmıştır.

Her problemi açıkladıktan sonra, ayrılan boşluklara olası neden veya nedenleri yazın. Problemin, aşağıdaki durumlardan kaynaklanıp kaynaklanmadığını araştırın:

Sağlık personelinin:

- * işi yapmak için bilgi ve becerileri yetersiz
- * işi yapmak için motivasyon az
- * işi yapmaktan alıkoyan engeller var
- * işi yapmaları talep edilmiyor

Çözümleri hemen bulmanız gerekmiyor, bir sonraki alıştırmada ele alınacaktır.

Cevaplarınızı tartışmaya hazır olduğunuzda rehberinize bildirin.

3.2 TT AŞILAMALARINA AİT VERİLERİN İNCELENMESİ

GBP, Aşılama Oranlarının Yükseltilmesi modülünde, Tetanos Toksoidi için iki çeşit hedef tanımlanmaktadır; birisi, gebe kadınlara verilen TT2 dozlarının sayısıdır. Öbürü ise, TT aşılması çalışmalarının gidişi, yani annenin TT aşılama durumu sonucunda, çocuğunun doğumda neonatal tetanosa karşı korunup korunmadığıdır. TT2 oranını analiz ettiğinizde, her iki göstergenin verilerine de bakmalısınız.

3.2.1. Aşı İzlem Çizelgesinde kümülatif toplam çizgisinin yıllık hedef çizgisi ile karşılaştırılması

TT2 için hedef çizgi, yıl içinde kaç **gebe** kadının TT ile aşılandığını gösterir. Aşı İzlem Çizelgenize bakın ve TT2 çizgisini hedef çizgisi ile karşılaştırın.

Hedefe **ulaşıyorsanız**, personelinizi kutlayın ve çalışmalarınızı sürdürün.

Hedefinize **ulaşamıyorsanız**, nerelerde problem olabileceğini araştırmak için elinizdeki verileri kullanın.

3.2.2 Aşılama oranının hesaplanması

Gebe kadınlara verilen TT2 oranını tahmin etmek için, Aşı izlem Çizelgesinde kümülatif toplam çizgisine bakın. Kesin bir oran elde etmeyeceksiniz fakat, TT2 için hedefe ulaşma yolunda o ayki yerinizin nerede olduğunu, gösteren bir tahmin elde edeceksiniz.

Örneğin, 17. sayfadaki TT2 çizelgesini açın. İşaretlenmiş olan son noktaya bakın. Sonra, oranı tahmin etmek için çizelgenin sağ tarafındaki değerlere bakın. Bu sağlık ocağında gebe kadınlara verilen TT2 aşı oranı ortalama %25'tir. Sağlık Ocağı Sorumlusu TT2 aşılama oranında orta seviyede bir ilerleme sağlamıştı. Ancak aynı hızla devam etmesi halinde, yıl sonunda ulaşmayı planladığı %60 hedefine ulaşması mümkün olmayacaktı.

3.2.3 Bu ayın TT2 aşı sayısının geçen ay ile karşılaştırılması:

Gebe kadınlara bu ay yapılan TT2 aşı sayısını geçen ayın sayısı ile karşılaştırın:

- * Herhangi bir değişiklik var mı?
- * Sayılar artmış ya da azalmış mı?

Örneğin tekrar 17. sayfadaki TT2 çizelgesine bakın. Bu ay 14 gebe kadına TT2 dozu yapıldığını geçen ay ise 25 TT2 dozu yapıldığını not edin. TT2 aşısı yapılan gebe kadınların sayısında düşüş olmuştur.

3.2.4 Problemlerin saptanması ve nedenlerinin belirlenmesi

Bu modülün 3.1.4'üncü bölümünde, çocukluk aşıları için problem ve nedenleri bulduğunuz yolla, TT2 aşılmasıyla ilgili problemleri saptayın ve nedenlerini belirleyin. O bölümde ve GBP, **Aşılama Oranlarının Yükseltilmesi** modülünde tarif edilen problem çözme yaklaşımını kullanın. Her düzeydeki açıklama için "neden" sorusunu sorarak mümkün olduğunca çok sebep belirlemeye çalışın. Örneğin TT2 ile ilgili problemlerin nedenlerini belirlemek için kendinize şunları sorun:

Aşıya devamsızlıklar problem mi?

Aylık Aşılama Raporunda, gebe kadınlara verilen TT dozlarının yazıldığı sütuna bakın. Önce, kadınların aşı takviminin erken döneminde aşıya devamsızlık yapıp yapmadıklarını değerlendirin. Yapılan TT1 ve TT2 aşı sayısını karşılaştırın. İki sayı arasındaki fark %10'dan fazla ise aşıya devamsızlıkla ilgili bir problem vardır.⁴

Ölçtüğünüz iki doz arasında %10'dan fazla bir fark olup olmadığını görmek üzere, **herhangi iki** TT dozuna bakarak aşıya devamsızlık oranını tahmin edebilirsiniz. Örneğin, 13. sayfadaki Aylık Aşı Sonuçları çizelgesine bakın. İki doz arasında %10'dan fazla bir fark görülmektedir. Kadınlar bir sonraki TT dozu için tekrar gelmemekte ve bu sağlık ocağında aşıya devamsızlık ciddi bir problem olmaktadır.

4 GBP, Aşılama Oranlarının Yükseltilmesi modülünde, belirli TT dozları arasındaki kesin aşıya devamsızlık oranlarının nasıl hesaplanacağı açıklanmıştır.

Aşıya devamsızlıklar oluyorsa, nedenini bulun. Örneğin:

- * Aşıya devamsızlıkları belirlemek için bir takip sisteminiz var mı?
- * Sağlık personeli kadınlara bir sonraki TT dozları için ne zaman geleceklerini söylüyor mu?
- * Kadınlar, sağlık ocağı ile herhangi bir temasları sırasında sorgulanıyor ve gerekirse aşılanıyorlar mı?
- * Bir TT dozu için sadece bir tek kadın bile olsa sağlık personeli bir aşı ampülü açıyor mu?

Kaçırılmış Fırsatlarla ilgili bir problem var mı?

Çocukluk aşılarında olduğu gibi, eğer sağlık personeli- önerilen uygulamaları yaparsa kaçırılmış fırsatların görülme sıklığı düşük olacaktır. Sağlık personelinin uygun kadınları sorguladıkları ve gereken aşıları yaptıklarından emin olmak için, onları aşılama yaparlarken rutin olarak gözleyin.

Aşılama için gelmeyen kadınlara ulaşabiliyor musunuz?

Yıllık planınıza bakın. Sağlık ocağınızdaki sağlık hizmetlerinizden faydalanmayan topluluklara ulaşmak için planladığınız çalışmalar var mı?

Örneğin, dezavantajlı topluluklara ait, herhangi bir otoriteyle ilişki kurmakta isteksiz oldukları için sağlık hizmetlerinizden faydalanamayan kadınlar varsa, onlar için gezici aşı çalışmaları önermiş olabilirsiniz. Eğer, çalışmalar planlandığı gibi gerçekleşmemişse nedenini bulun.

Sağlık ocağından uzak mesafelerde yaşayan kadınlara ulaşabiliyor musunuz?

Gezici hizmet çalışmaları için yaptuğınız planların TT aşısı çalışmalarını kapsadığından emin olun. Eğer Tetanos Toksoidi aşıları gezici hizmet çalışmaları sırasında yapılmıyorsa, nedenini bulun. alışmalar yapılmamışsa, buna neyin neden olduğunu bulun.

Örneğin, alışma takvimini kontrol ettiğinizde, bu ay birkaç gezici hizmet çalışmasının iptal edildiğini gördünüz. Nedenini sorduğunuzda, sağlık personeli, aracın bozulduğunu ve tamircide gereken yedek paanın bulunmadığını söyledi.

Gebe olmayan kadınlara verilen TT dozu sayısını inceleyin*

Sağlık personelinin gebe olmayan kadınları rutin olarak aşıladıklarından emin olmak için Aylık Aşı Sonuçları izelgesindeki sayıları periyodik olarak inceleyin. TT oranını izlerken, ay boyunca DBT1 yapılan ocuklarla TT yapılan gebe olmayan kadınların sayısını karşılaştırın. Eğer çok az kadına TT aşılması yapılmışsa, sağlık personeli, bütün kadınları rutin olarak sorgulamıyor olabilir veya gebe olmayan kadınların aşılanmasının da gebe kadınlar kadar önemli olduğunun farkında olmayabilir.

Sağlık personeline, bütün uygun kadınların sağlık ocağı ile herhangi bir temasları sırasında, çocuklara yapıldığı gibi sorgulanmaları ve aşılanmaları gerektiğini hatırlatın.

TT Aşı takvimine göre eksik aşılı bulduğunuz kadınların aşılanmaları faaliyeti kapsamında yürütülmesi gereken çalışmalar anlatılmaktadır.

3.3 DOĞUM SIRASINDA NEONATAL TETANOSA KARŞI KORUNDUKLARI SAPTANAN ÇOCUKLARIN SAYILARI İLE İLGİLİ VERİLERİN İNCELENMESİ

Eğer, anneler, tetanos aşılarının hepsini yaptırmışlar ise, DBT 1 aşısı için getirilen çocuklar doğumda neonatal tetanosa karşı bağışık olarak değerlendirilirler. Bu şekilde bağışık olan çocukların sayısı DBT1 alanların sayısına eşittir, bu nedenle Aşı İzlem Çizelgesindeki çizgilerin çakışması gerekir.

Eğer bu çizelgedeki çizgiler çakışıyor ise personelinizi kutlayın ve başarılı çalışmalarınıza devam edin.

Çizelge üzerindeki çizgiler çakışmazsa, soruna neyin neden olduğunu bulun. Sorunu saptayıp nedenlerini tanımlarken Aylık Aşı Sonuçları Çizelgesine de başvurmanız gerekmektedir.

- Doğumda neonatal tetanosa karşı bağışık oldukları saptanan çocukların toplam sayısı ile doğumda neonatal tetanosa karşı bağışık olmayan çocukların toplam sayısı toplamı, o ay DBT1 dozu uygulanan çocuk sayısına eşittir.

Eğer o ay neonatal tetanos yönünden değerlendirilen çocuk sayısı DBT1 alanlar kadar değilse, sağlık personeli bütün çocukları değerlendirmiyor demektir. Örneğin:

- * Sağlık personeli bu değerlendirmenin nasıl yapılacağını biliyor mu?
- * Seanslar çok kalabalık olduğundan sağlık personeli yetişemiyor mu?
- * Aşı malzemeleri ve donanım ile ilgili sağlık personelinin değerlendirme yapmalarını engelleyecek bir sorun mu var?
- Toplamlar birbirlerini karşılıyorlarsa, Aşı İzlem Çizelgesine bakın. Eğer doğumda neonatal tetanosa karşı korunan çocuk oranında, uygulanan DBT1 dozlarına kıyasla bir düşüklük varsa, TT2 oranı düşüktür. TT2 oranını etkileyen konuları inceleyin ve bulun.
  - * Kadınlar, özellikle hamile kadınlar sağlık ocaklarına geldiklerinde sorgulanıp gerektiği şekilde aşılanıyorlar mı? Ya pılmıyorlarsa neden?
  - * Kadınlar, çocuklarını DBT1 için getirdiklerinde kendi TT dozları bakımından sorgulanıyorlar mı?
  - * TT dozu almak için gelmiş, bir kadın dahi olsa sağlık görevlileri bir TT ampülü açıyorlar mı?

TT faaliyetlerinizde görülen değişiklikler, Aşı izlem çizelgenizde hemen görülmeyebilir. Sonuçlar, tavsiye edilen TT dozlarını alan kadın sayısı arttıkça gelecek yıllarda daha görülür bir şekil alır.

3.4 İYİ YÜRÜYEN ÇALIŞMALARIN TANIMLANMASI

Yaptığınız izlemlerden hangi faaliyetlerin amaçlarına ulaştıklarını bileceksiniz. Bu başarılı faaliyetlerden sağlık personeline bahsedin. İyi yaptıkları işler için kendilerini tebrik edin ve çabalarının başarıya yardımcı olduğunu belirtin. Aşılama oranını arttırmak için çabalarını devam ettirme konusunda sağlık personelinizi teşvik edin.

ALİŞTİRMA D

Bu alıştırmada, Bir Sağlık Ocağı Sorumlusunun Tetanos toksoidi aşı oranlarını incelerken karŐılaŐtıęı sorunların nedenlerini belirleyeceksiniz Verilen TT2 dozları sayısı ve doğumda neonatal tetanosa karşı bağışık olan çocuk sayısı bakımından AŞı İzi em izelgelerinize iŐledięiniz bilgileri izleyecek ve veriler hakkında sorulacak sorulara cevap vereceksiniz. Bundan sonra, sorunların olası nedenlerini tanımlamak için sorun çözme adımlarını kullanacaksınız.

Bölüm 1: Verilen TT2 dozları sayısı ve doęuŐta neonatal tetanosa karşı bağışık olan çocuk sayısı ile ilgili olarak yaptığınız ve 65 ile 67'nci sayfalarda verilen AŞı İzleme izelgelerinizi açınız. Bozova Sağlık Ocağında yapılan tetanos toksoid aşıları ile ilgili aşağıdaki bilgileri okuyun. Okumayı bitirdikten sonra 41 ila 43. sayfalardaki soruları cevaplayın. Gerekiyorsa, sorulara cevap vermek için 33 den 38'e kadar olan sayfalarda verilen talimatları okuyun.

Genel Bilgi- Bozova Sağlık Ocağı

Bozova Sağlık Ocağındaki çocuk aşılama oranlarını değerlendirdikten sonra, Sağlık Ocağı Sorumlusu tetanos toksoid aşılama verilerini analiz etti. Hangi bilginin aynı zamanda TT2 oranına da tatbik edildiğini saptamak için OPV hakkında topladığı bilgileri inceledi. Alıştırma C'de listelenen sonuçlara ilave olarak, Kaçırılmış Fırsatların değerlendirmesi de Şunları göstermekteydi:

- Sağlık hizmetlerinden her ay yaklaşık olarak 500 kadın yararlanmaktadır.
- Sağlık personeli, aşılama amacı dıŐında başka sağlık hizmetleri için sağlık ocağına gelen kadınları düzenli olarak taramamakta ve aŐılamamaktadırlar.

Sağlık Ocağı Sorumlusu bekleme odasındaki bazı kadınlarla konuŐtu. Kadınlar hamileyken aşı olmanın bebeklerine zarar vereceğine inandıklarını söylediler.

AYLIK AŞILAMA TABLOSU *
Sağlık Ocağı: Narlıdere **Tarih: 1 Haziran'dan 30 Haziran'a kadar**

Aşı	Yapılan / Aşıların Sayısı			
	1 yaşın altındaki çocuklar	1 yaşın üstündeki çocuklar	Doğurganlık çağındaki kadınlar	
			Gebe	Gebe değil
BCG	50	0		
OPV1	50	0		
OPV2	45	0		
OPV3	35	3		
DBT1	50	0		
DBT2	45	0		
DBT3	35	3		
Kızamık	40	6		
TT1			16	8
TT2			11	13
TT3			3	10
TT4			1	1
TT5			0	1
Doğumda NNT'ye karşı korunmuş çocuklar	20		TT2+ verilmiş gebe kadınların toplamı 15	TT2+ verilmiş gebe olmayan kadınların toplamı 25
Doğumda NNT'ye karşı korunmamış çocuklar	10			

İmza:

Tarih: 30 Ağustos 1991

* *Ayık Aşı Sonuçları Çizelgesindeki bilgiler ve o ay içinde TT aşılama durumları değerlendirilmiş kadın ve annelere ait veriler kullanılarak hazırlanır. Sayfa '8'deki Günlük Kayıt Fişi örneğinin ayık dökümüdür.*

Bu soruları cevaplamak için TT2 Aşı İzlem Çizelgesine bakınız.

1. Çizelgedeki kümülatif toplam çizgisini yıllık hedef çizgisi ile karşılaştırınız. Bu aşı için çalışmalarınızda ilerleme kaydediyor musunuz?
2. TT2 için şimdiki oranı tahmin ederek buraya yazınız.
3. Bu ay verilen aşı sayısına bakın ve bunu geçen ay yapılanla karşılaştırın. Sayı artmış mı?
4. Bir önceki sayfadaki Aylık Aşılama Tablosuna bakınız. Hamile kadınlara yapılan TT1 ve TT2 aşıları sayısını karşılaştırın. Bu iki doz arasında aşuya devamsızlık oranını tahmin edin. Bu oran %10'dan daha fazla mı?

Sayfa 30 ve 39 daki Bozova Sağlık Ocağı hakkındaki genel bilgilere ve 34'den 38'a kadar olan sayfalardaki talimatlara bakarak aşağıdaki soruları cevaplayın:

5. Aşağıdaki konularda bir sorun var mıdır:
  - aşuya devamsızlık?
  - kaçırılmış fırsatlar?
  - aşılama hizmetleri için sağlık ocağına gelmeyen insanlara ulaşılması?
  - sağlık ocağından oldukça uzak bir mesafede oturan halka ulaşma?
6. TT2 sayısının geçen ay değişmiş olmasında mevsimsel nedenler mevcut mu?
7. Halk size TT hizmetleri hakkında neler anlattı?
8. Sayfa 40'daki Aylık Aşılama Tablosuna bakınız. Hamile olmayan kadınlara yapılan TT aşısı ile bu ay çocuklara yapılan DBT1 aşı sayısını kıyaslayın. Sağlık personeli sağlık ocağına gelen hamile olmayan kadınları da aşılama hatırlıyor mu?

Doğumda neonatal tetanosa karşı bağışık olan çocuk sayısını değerlendirmek için sayfa 66'da verilen Aşı İzlem Çizelgesine müracaat ediniz.

9. DBT1 ve doğumda neonatal tetanosa karşı bağışık olan çocuklar çizgilerine bakınız. Bunlar çatışmakta mıdır?

10. Çizgiler çakışmıyorsa, sayfa 40'daki Aylık Aşılama Tablosuna bakınız. Sonra aşağıdaki sorulara cevap veriniz.

- a. Bir yaşın altında kaç çocuk DBT1 aşısı olmuştur?
- b. Doğumda bağışık olarak değerlendirilen çocuk sayısı ile doğumda bağışık olmayan çocuk sayısı toplamı, DBT1 olan toplam çocuk sayısına eşit midir?

Doğumda bağışık olan çocuk sayısı: .....

Doğumda bağışık olmayan çocuk sayısı: .....

Değerlendirilen toplam sayı .....

DPT 1 aşısı olan toplam çocuk sayısı: ....

- c. Bu, ne gibi bir soruna işaret etmektedir?

Bölüm 2: Sayfa 69'daki Tetanos Toksoidi ile ilgili çalışma formunu açın. Sonra, aşıya devamsızlar, kaçırılmış fırsatlar, aşılama hizmetleri için sağlık ocağına gelmeyen şahıslara ulaşma veya sağlık ocağından oldukça uzakta oturan insanlara erişme ile ilgili sorunları tanımlamak amacıyla 5.9 ve 10. numaralı sorulara verdiğiniz cevaplara bakınız. Tanımladığınız her sorun tipi için bu cevapları kullanınız. Bu tip bir sorun mevcut değilse, "Yok" yazınız. ilk örnek olarak sizin için yapılmıştır. Her sorunu tanımladıktan sonra, boşluğa olası neden veya nedenleri yazınız.

Sorunun, sağlık personelinin:

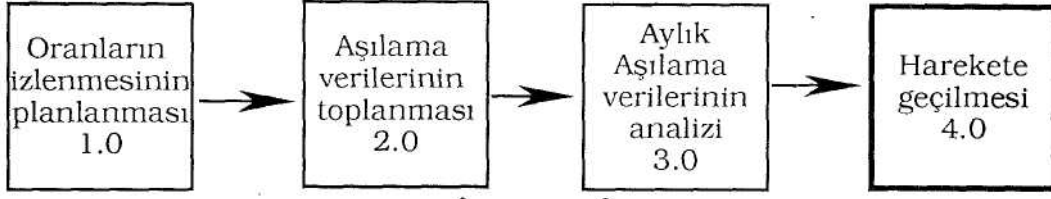
- * İşi yapmak için gerekli bilgi ve becerilerinin olmaması
- * işi yapmak için gerekli motivasyona sahip olmamaları
- * İşi yapmalarını engelleyen olaylarla karşılaşmaları
- * İşi yapmalarının kendilerinden istenmemiş olmasından mı kaynaklandığını düşünün.

Birinci örnek sizin için yapılmıştır. Hemen çözüm geliştirmenize gerek yoktur. Bu konu bir sonraki alıştırmada ele alınacaktır.

Cevaplarınızı tartışmaya hazır olduğunuzda rehberinize bildirin.

4.0 HAREKETE GEÇİLMESİ

Aşı oranlarını analiz ettikten ve aşılama hakkındaki bilgileri inceledikten sonra, hangi aşılama hizmetlerinin düzgün yürüdüğü konusunda iyi bir fikir sahibi olacaksınız. Yapılan aşı sayısını hangi sorunların etkilediğini ve bu sorunların sebeplerinin neler olduğunu da öğreneceksiniz. Sorunu tanımladığınız ve muhtemel nedenleri teşhis ettiğimize göre, sorun çözme işleminin ilk iki adımını tamamlamış durumdasınız. Bundan sonraki adım sorun için bulduğunuz çözümleri uygulamak ve iyi yürüyen çalışmalarını teşvik etmektir.

Çözümleri belirlemek için yıllık planınıza bakınız. Planladığınız çalışmalardan bazılarının hâlâ yapılmamış ve yapılması gerekli olabilir. Diğer problemler içinse yıllık planınızda yenilikler gerekebilir. Her sorunun daima bir kaç çözümü vardır.

- * Sorunun neden veya nedenlerine göre uygun çözümü seçtiğinizden emin olun.
- * Yeni kaynaklar düşünün. Örnek olarak iş çevreleri gerekli donanım için para temin etmenize yardımcı olabilirler. Toplumdaki gönüllü kişiler aşuya devamsızlığı olanların takibini yapabilirler.
- * Çözümlerinizi iki özellik taşımalıdır:
  - sorunu çözmeli ve
  - aynı sorunların ileride ortaya çıkmasını önlemelidir.

Burada, aylık denetimler sırasında tespit ettiğiniz sorunları ortadan kaldırmakta kullanabileceğiniz çözümlere ait bazı örnekler verilmiştir:

Eğer aşuya devamsızlık bir sorun ise:

İnsanların aşuya devamsızlık probleminin nedenini tespit ettiyseniz, devamsızlığın nedenini ortadan kaldıracak uygun ve kabul edilebilir bir çözüm bulabilirsiniz:

Örneğin;

- Bir sonraki aşı için geri dönmeyen şahısları ısrarla takip edebilmek için bir kartoteks tutabilirsiniz.
- Gönüllüleri, faaliyetlerin takip edilmesinde ve aşılama bilincinin artırılmasında kullanabilirsiniz.
- Sağlık personelinin annelere, çocuklarının ve kendilerinin bir sonraki aşı için ne zaman tekrar gelmeleri gerektiğini söylemelerini temin edebilirsiniz.

Eğer kaçırılmış fırsatlar bir sorun ise:

Sağlık personelinin kadınları ve çocukları aşılama fırsatını neden kaçırdıklarını bulun ve önlem alın. Örneğin:

- Sağlık hizmetleri için geldiklerinde aşı olmaları gerekli çocukları ve kadınları sorgulamaları ve aşılama konusunda sağlık personeline eğitiniz.
- Fırsat kaçırma olayının tekrarlayıp tekrarlamadığını değerlendirin ve sağlık personeli ile toplantı yaparak değerlendirme sonuçlarını onlarla tartışın.
- Önerilen aşı uygulamalarını kullanmanın önemini ve bunların aşı oranlarına etkisini sağlık personeline açıklayın.

Normalde aşılama hizmetlerini kullanamayan halka ulaşmak için planladıklarınızı gerçekleştiremiyorsanız:

Planladıklarınızı gerçekleştiremediyseniz, genelde aşılama hizmetinden yararlanmayan kişilere ulaşmak için başka bir eylem yapmanız gerekecektir. Veya aynı yöntemi gelecek ay bazı değişikliklerle uygulayabilirsiniz. Örneğin: *

- Aşı olmaları gereken fakat sağlık ocağına gelmeyen kadın ve çocukları tespit etmekte gönüllüleri kullanın ve bu kişilerin sağlık ocaklarına kanalize edilmesini sağlayın.
- Aşı olmaları gereken, ancak sağlık hizmetlerinden yararlanmayan ve aşı olmamış kimselerin bulunduğu bölgeye gezici hizmetler düzenleyin.
- Sağlık hizmetlerini düzelterek toplum için daha kabul edilebilir ve topluma daha ulaşılabilir bir hale getiriniz. Örnek olarak hizmet saatlerini değiştirerek, bunlardan yararlanan halk için daha uygun hale getiriniz.

Sağlık ocağından oldukça uzak mesafede oturan halka ulaşmak için programladığınız gezici hizmet çalışmalarının yapılmadığını öğrenirseniz: Sorunu neyin yarattığına göre uygun bir çözüm seçiniz. Örneğin:

- Soğuk zincirin kırılmasını önleyerek aşı ikmalinde kesinti olmamasını sağlayınız. Soğuk zincirde kırılma olasılığını ortadan kaldırmak için önerilen bakım uygulamalarını yapınız.
- Soğuk zincir cihazları ve araçları için yeteri kadar yakıt ve yedek parça bulundurunuz.
- Yeteri kadar aşı malzemesini hazır bulundurun. Yeteri kadar şırınga ve iğne sipariş ederek temin edin.
- Sağlık personelinin programlayarak, düzenli olarak aşılama çalışmalarına gitmelerini veya hasta olan görevlilerin yerlerini almalarını sağlayın.

Toplumun ilgisizliği bir sorun oluyorsa:

Çalışma programlarının halk için uygun olmaması veya sağlık personelinin başlarının annelerle konuşmayacak kadar kalabalık olması nedeniyle toplumun ilgisini kaybetmesinden dolayı toplum üyelerinin sağlık hizmetlerinden yararlanmadıklarını görürseniz, o zaman bu soruna uygun bir çözüm bulun. Örnek olarak:

- Çalışma zamanlarının halka daha uygun olmasını sağlamak için çalışma takviminin zamanlarını değiştirin.
- Bekleme zamanını azaltmak ve uzun sıralar oluşmasını engellemek için ek çalışmalar yapın.
- Sağlık personeli "kaba" veya "sorulara cevap veremeyecek kadar meşgul" gibi şikayetleri azaltmak için sağlık personeli ile birlikte çalışarak hastalara karşı uygun davranmalarını teşvik edin.

Daima, tanımladığınız belirli sorunlara hitap eden çözümleri seçiniz, bunlar aynı zamanda kolay uygulanabilir olmalıdır. İleri aylarda uyguladıktan sonra bu çözümlerin etkili olup olmadıkları ortaya çıkacaktır.

ALİŐTIRMA E

Bu alıştırmada, geçen alıŐtırmalarda belirlenen sorunların özümlemlerini seçmeyi deneyeceksiniz... Sayfa 68 ve 69'da verilen Tetanos loksoidi ve OPV alıŐma formlarını açınız ve her problemin belirli neden ya da nelerine yönelik bir veya daha fazla çözüm bulunuz. Bunları her çalışma formunun 3. sütununa yazınız. Bulduğunuz özümlemler:

- Mevcut sorunu çözdüğüne ve
- Benzeri sorunların ileride ortaya çıkmasını engelleyeceğine emin olunuz.

Cevaplarınızı tartışmaya
hazır olduğunuz zaman
rehberinize bildirin.

ALİŞTİRMA F

*

Bu alıştırmada, sağlık ocağınızdaki aşılama hizmetlerini nasıl izleyebileceğinizi dıŐüneceksiniz. AŞağıdaki sofular, aşılama hizmetlerinin hedeflerine ulaŐabilmesi için yıl içerisinde gerekli iŐlemlere dikkatinizi toplamanızda size yardımcı olacaktır.

AŞağıdaki sorulara cevaplarınızı yazınız. İŐinizi bitirdiğinizde, bir grup tartıŐması olacaktır.

1. Sağlık ocağınızda aşılama verilerini kaydetmekte aşağıdaki yöntemlerin hangisi kullanılmaktadır?
  - bir günlük kayıt fişi
  - aşı izelgesi
  - bir kartoteks
2. Her aşı için AŞı izlem izelgesi hazırlayarak kullanıyor musunuz?
3. Bu bölümün 25. sayfasında aşılama hizmetlerindeki sorunlar ve bunların nedenlerini belirlemekte kullanacağınız diğer bilgi kaynaklarını okuyacaksınız. 25. sayfayı çevirerek listeyi inceleyin. Ondan sonra aşağıdaki soruları cevaplayın.
  - a. AŞılama hizmetleri hakkında hangi bilgi kaynakları elinizde bulunmaktadır.
  - b. Bazı bilgi kaynaklarının elinizde bulunmamasının nedeni nedir?

4. Aşılama oranının aylık izlemi sırasında belirlediğiniz sorunlar nelerdir? Her sorunu ve bunların nedenlerinden birini veya daha fazlasını, yazınız.

5. Aylık izlerleriniz sırasında bulunan sorunların halledilmesinde kullanılacak olası çözümleri yazınız.

6. Bu çözümlerden herhangi birini uyguladınız mı? Faydalı oldular mı?

Cevaplarınızı tartışmaya hazır olduğunuz zaman rehberinize bildirin.

Aşılama oranlarının izlenmesini PLANLAYIN

- * Günlük olarak bilgi toplanmasını planlayın.
- * Aşı İzlem Çizelgelerini hazırlayın.

Aşılama verilerini TOPLAYIN

- * Günlük olarak aşağıdaki konularda aşılama verilerini kaydedin.
  - Yapılan çocukluk aşılarının sayısı.
  - Yapılan tetanos toksoid aşılarının sayısı
  - Neonatal tetanosa karşı doğumda bağışık olarak değerlendirilen çocukların sayısı.
- * Aylık Aşı Sonuçları Çizelgesini (Form 013) doldurun.
- * Aşı İzlem Çizelgelerini aşağıdaki konular için her ay tamamlayın:
  - Çocukluk aşıları
  - Tetanos toksoid aşıları
  - Doğumda neonatal tetanosa karşı bağışık olan çocuklar.

Aşılama verilerini aylık olarak ANALİZ EDİN

- * Çocukluk aşıları ile ilgili verileri inceleyin.
- * Tetanos toksoid aşıları için verileri inceleyin.
- * Doğumdan neonatal tetanosa karşı bağışık olan çocukların sayısı ile ilgili verileri inceleyin.
- * Sorunları tespit edin ve bunların nedenlerini belirleyin.
- * İyi yürüyen eylemleri belirleyin.

HAREKETE GEÇİN

- * Sorunların belirli nedenlerine hitap eden çözümler seçin.
- * İyi çalışan eylemlerin devam etmesini sağlayın.

EKLER

Ek A : Kartoteks Nasıl Oluşturulur?

Ek B : Aşı İzlem Çizelgeleri Nasıl Hazırlanır?

Ek C : Aşı Oranlarının İzleme İçin Örnek Formlar

KARTOTEKS NASIL OLUŞTURULUR?

AŞıya devamsızlıkları belirlemek için aşı kartlarının kopyalarını kullanarak bir kartoteks sistemi oluŐturun. Bu, aşağıda aŐıklandıđı gibi geliŐtirilebilir:

1. Dosyalayacağınız aşı kartlarının ebatlarından biraz daha geniŐ bir kutu bulun.
2. 13 aralama kartı bulun ve bunların 12'sine yılın aylarını yazın. Son Aralama Kartına gelecek yılı yazın (örneğin, 1990 yılını hazırlıyorsanız, son aralama kartına 1991 yazın).
3. Her çocuğun aşı kartı veya aşağıdaki bilgileri içeren benzer bir kartın bir kopyasını (aslı annede kalacak) bulun:
  - çocuğun ismi
  - çocuğun anne ve babasının ismi
  - çocuğun adresi
  - çocuğun doğum tarihi
  - çocuğa aşıların yapıldığı tarihler
  - her tür yorum.
4. AŞı kartının üzerine; antiğeni, çocuğun olduğu her aşı dozunu ve tarihini yazın (Çocuğun ilk aŐısıyla baŐlayın).
5. Kartı, dosya kutusu içinde, çocuğun gelecek aşı için uygun olduğu ayı belirten aralama kartının arkasına yerleŐtirin.
6. Ay sonunda, aralama kartının arkasında kalan kartları çıkarın.
7. Kartları kalan her çocuk için izleme etkinlikleri yürütün.
8. Yıl sonunda aşı kartlarını, gelecek yılın aylarının aralama kartlarının arkasına geçirin.

Örneğin:

Çocuk 22 Ocak 1989 tarihinde sağlık ocağında doğuyor ve 8 haftalıkken BCG aşısı ve OPV1, DBT1 oluyor. Gelecek aşılarının 4 hafta sonra yapılması uygun (OPV2 ve DBT2). Kart dosya içine, NİSAN diye işaretlenen aralama kartının gerisine yerleştirilir.

Nisan'ın sonunda, kartın hâlâ burada bulunması, annenin çocuğu aşılama için getirmediğini gösterir. Kart üzerindeki bilgiyi kullanarak, sağlık personeli veya halktan gönüllüler ailenin yerini saptayabilir, çocuğun sağlık ocağına niçin tekrar getirilmediğini bulabilir ve çocuğun diğer aşıları için getirilmesini sağlamak üzere harekete geçebilir.

Aşı İzlem Çizelgesi Nasıl Hazırlanır?

Yılın başında, beş tane boş aşı İzlem çizelgesi edinin. Aşağıdaki çocukluk aşılarının her biri için bir çizelge hazırlayacaksınız:

- OPV: birinci ve son dozlar
(OPV1 ve OPV3)
- DBT: birinci ve son dozlar
(DBT1 ve DBT3)
- BCG ve Kızamık: her birinden bir doz

Ayrıca, kadınlarda Tetanos Toksoid oranını izlemek için kullanılan aşağıdaki indikatörlerden her biri için bir çizelge hazırlayacaksınız:

- TT2
(Hamile kadınlara, TT1 + TT2 için verilen dozların toplam sayısı)
- DBT1 alan çocukların sayısına kıyasla doğumda neonatal tetanosa karşı korunan çocukların sayısı

TÜM AŞI İZLEM ÇİZELGELERİ İÇİN

1. Aşılacak aylık ve yıllık hedef nüfusu hesaplayın.

Sağlık ocağınızın hizmet vereceği 1 yaşın altındaki çocukların sayısını bulmak için toplam nüfusu %3 (0.03) ile çarpın⁵. Bu, yıllık hedef nüfustur. Ardından sonucu 12'ye bölün. Elde edeceğiniz sayı aylık hedef nüfustur.

Sağlık ocağınızın hizmet verdiği hamile kadınların sayısını bulmak için, 1 yaşın altındaki çocukların sayısı için hesapladığınız rakamı kullanın.

1 yaşından küçük çocuklar için nüfus yüzdesi, ülkeden ülkeye değişir. Bu modülde %3 (0.03)'lük bir global ortalama kullanılmaktadır.

Örneğin, Narlıdere Sağlık Ocağı, 20.000 kişilik bir toplam nüfusa hizmet veriyor. Ocak sorumlusu, yıllık hedef nüfusu belirlemek için 20.000 ile %3 (0.03)'ü çarptı. Bulunan sonuç 1 yaşından küçük 600 çocuktur. Ardından, 600'ü 12'ye bölerek 50 olan aylık hedef nüfusu buldu, %3'lük ortalamayı, ayrıca sağlık ocağında hizmet verilen hamile kadınların sayısını hesaplamak için de kullandı.

2. Her Çizelgenin üstünü etiketleyin

Çizelgenin üst kısmında tanımlama bilgisini tam verin. Tanımlama bilgisinin nereye yerleştirildiğini görmek için sayfa 15'de verilen çizelge örneğine bakabilirsiniz. Temin edilen boşluklara aşağıdaki bilgileri yazın:

- sağlık kuruluşunun adı
- yıl
- izlenen aşının adı
- yıllık hedef nüfus
- yıl için minimum aşı oran hedefi

3. Her çizelge üzerine ilgili aşı oran hedefini yazın

Çocukların aşıları için aşı oran hedefi, o aşının belirli bir dozu için saptanan hedefdir. OPV için, OPV3 için saptadığımız hedefi kullanın; DBT için, DBT3 hedefini kullanın. BCG ve kızamık için, her antijen için sadece bir doz bulunur.

TT2 için aşı oran hedefi, hamile kadınlara verilen TT2 dozları için belirlenen hedefdir.

Doğumda neonatal tetanosa karşı korunduğu belirlenen çocukların sayısı için hedef, DBT1 alan çocukların sayısıdır.

4. Her çizelgede grafiğin sol yanındaki entervallere aylık hedef nüfus kümülatifini yazın

Ocak sorumlusunun, aylık hedef nüfus sayılarını nereye yazdığını görmek için sayfa 15'deki çizelge örneğine bakın.

Örneğin, Sağlık Ocağı Sorumlusu, çocukların aylık hedef nüfusunu 50 olarak belirledi. Aylık hedef nüfus rakamlarını göstermek için her çizelgenin sol tarafı üzerindeki entervalleri doldurdu. 0 olarak işaretlenen yatay çizgi üzerinde birinci entervaîe 50 yazdı. Entervallerin 12'sinin hepsini doldurana kadar, ikincisine 100, üçüncüsüne 150 yazarak diziyi sürdürdü.

ÇOCUKLUK AŞILARI İÇİN (BCG, OPV, DBT ve KIZAMIK)

1. Her çizelgenin üzerine yıl için minimum aşı oran hedef çizgisini çizin.

Yüzde değerleri, aşı çizelgesinin sağ tarafı üzerinde işaretlenir. Bu sağ taraftaki çizgi üzerine yıl için minimum oran hedefini gösteren noktayı bulun. Bu noktayı işaretleyin(6). Bu işareti, tüm çizelge boyunca di-yagonal bir çizgi yapacak biçimde çizelgenin sol köşesindeki 0 ile bir-leştiren düz bir çizgi çizin.

Örneğin, yıl için minimum OPV3 oran hedefi %60'dır. Sorumlu, önce %50 (tam orta) için işaret koyar. Bundan bir sonraki entervalin yak-laşık %59 gösterdiğini bildiğinden. %60 için işareti, %59 entervalinin hemen üzerine koyar.

2. Çizelgenin alt kısmındaki kutulara aşının adını ve dozu yazın.

Sorumlunun, aşı olan insanların aylık ve kümülatif sayıları için ku-tuları nasıl doldurduğunu görmek için sayfa 15'deki çizelge örneğine bakın.

TETANOS TOKSOİD AŞILARI İÇİN

1. Kart üzerinde yıl için TT2 minimum oran hedefini çizin.

Yıl için minimum TT2 oran hedefinin değerini gösteren noktayı sağ ta-raftaki çizgi üzerinde bulun. Bu noktayı işaretleyin. Minimum oran hedef noktasını, grafiğin sol yanındaki 0 ile birleştiren bir çizgi çizin.

Örneğin, yıl için minimum oran hedefi %65'dir. Sorumlu, entervali %50 için belirler, gelecek iki entervali yaklaşık %59 ve %68 olarak he-saplar. İki enterval arasında bir işaret koyulur ve bu işaret, sol kö-şedeki 0 ile birleştirir.

2. Çizelgenin alt kısmındaki kutu sırasını hamile kadınlara verilen TT2 dozları için doldurun.

Hamile kadınlara verilen dozlardan yalnızca TT2'yi kullanacağınız için her ay sadece 'bir sayı kaydedileceğinden ikinci diziyi kul-lanmıyacaksınız.

Örneğin, Narlıdere Sağlık Ocağı Sorumlusunun çizelgede TT2'yi nasıl işaretlediğini görmek için sayfa 17'deki Aşı İzlem Çizelgesi örneğine bakın.

[6) Çizgi üzerinde 12 enterval noktası bulunur, %100'ü 12'ye bölerseniz, sonuç 8.333 olur. Bununla birlikte, kolay hesaplamak için h'r pntervali %8 olarak değerlendirin.

DOĞUMDA NEONATAL TETANOSA KARŞI KORUNMUŞ OLARAK DEĞERLENDİRİLEN ÇOCUKLARIN SAYISI İÇİN

1. Çizelgenin alt kısmındaki kutuları işaretleyin.

Sorumlunun, sayfanın alt kısmındaki kutuları nasıl işaretlediğini görmek için sayfa 17'deki çizelge örneğine bakın. Doğumda neonatal tetanosa karşı korunan çocukların sayısı, çocuk DBT1 aldığı zaman değerlendirileceği için, DBT1 alan çocukların sayısını aşmayacaktır. Aşı İzlem Çizelgesi üzerinde, doğumda korunan çocukların sayısını kaydetmek için birinci sırayı her ay DBT1 alan çocukların sayısını kaydetmek için ikinci sırayı kullanacaksınız.

Sağlık Ocağı: _____ Tarih:.

Günlük Kayıt Fişi		
Aşıların ve Doğumda Neonatal Tetanosa Karşı		
Korunmuş Çocukların Kayıt Edilmesi İçin		
1 yaşın altındaki	TOPLAM	1 yaşın üstündeki
”		TOPLARI
çocuklar		çocuklar
BCG	00000 00000 00000	00000 00000 00000
OPV 1	00000 00000 00000	00000 00000 00000
OPV 2	00000 00000 00000	00000 00000 00000
OPV 3	00000 00000 00000	00000 00000 00000
DBT 1*	00000 00000 00000	00000 00000 00000
DBT 2	00000 00000 00000	00000 00000 00000
DBT 3	00000 00000 00000	00000 00000 00000
Kızamık	00000 00000 00000	00000 00000 00000

* DBT 1 yapılmış olan bütün çocuklar neonatal tetanosa karşı doğumda korunmuş olarak sayılmalıdır.

Doğurganlık çağındaki kadınlar

	Gebe	TOPLAM	Gebe değil	TOPLAM
TT1	00000 00000 00000 00000 00000 00000		00000 00000 00000 00000 00000 00000	
TT2	00000 00000 00000 00000 00000 00000	00000 00000 00000 00000 00000 00000		
TT3	00000 00000 00000 00000 00000 00000		00000 00000 00000 00000 00000 00000	
TT4	00000 00000 00000 00000 00000 00000		00000 00000 00000 00000 00000 00000	
TT5	00000 00000 00000 00000 00000 00000		00000 00000 00000 00000 00000 00000	

Doğumda neonatal tetanosa karşı

korunan çocuklar
neonatal tetanosa karşı do-
ğumda KORUNMUŞ çocuk

00000 00000 00000
00000 00000 00000

neonatal tetanosa karşı do-
ğumda KORUNMAMIŞ çocuk

00000 00000 00000
00000 00000 00000

AŞI SONUÇLARI ÇİZELGESİ

İl:
Ay:
Yıl:

İlçesi:
Sağlık Kurumu:
Toplam Nüfusu:

0-11 ay Bebek Nüfusu: 600
Aylık 0-11 ay Nüfus: 50

AŞI		YAŞ GRUPLARINA GÖRE YAPILAN AŞI					
İsmi	Uygulama	OYas (0-11 ay)	1-4 Yas (12-59 Ay)	5-9 Yaş	10-14 Yaş	15 Yaş Üzeri	TOPLAM
Difteri-Boğmaca Tetanoz Aşısı	I						
	II						
	III						
	R						
POLİO AŞISI	I						
	II						
	III						
	R						
Kız amı k Aşısı	I						
	R						
Tüberkülin PPD	Yapılan						
	Okunan						
	Menfi						
BCG	I						
	R						
DİFTERİ AŞISI	TETANOS						
TETANOS AŞISI	GEBE I						
	GEBE II						
	DİĞER						

AYLIK AŞILAMA TABLOSU

Sağlık Ocağı: _____

Tarih: _____ dan

Aşı	Yapılan Aşıların Sayısı			
	1 yaşın altındaki çocuklar	1 yaşın üstündeki çocuklar	Doğurganlık çağı ındaki kadınlar	
			Gebe	Gebe değil
BCG OPV1 OPV2 OPV3 DBT1 DBT2 DBT3 Kızamık				
TT1 TT2 TT3 TT4 " TT5 Doğumda NNT'ye karşı korunmuş çocuklar Doğumda NNT'ye karşı korunmamış çocuklar			TT2 verilmiş gebe kadınların toplamı	TT2 verilmiş gebe olmayan kadınların toplamı

İmza: _____

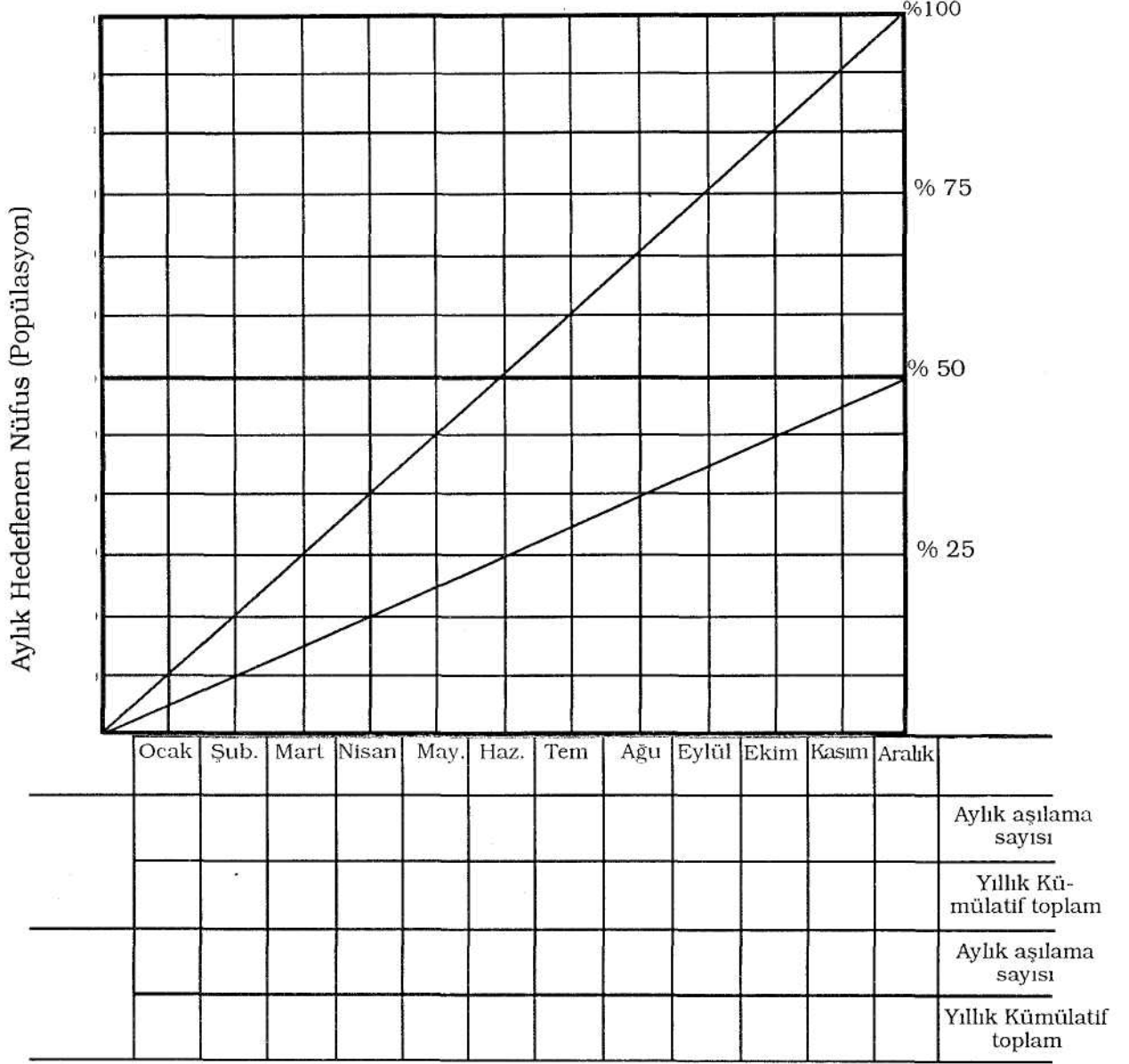
Tarih: _____

Aşı İzlem Çizelgesi

ALİŞTİRMA A ve B

Sağlık Ocağı : _
Yıl : ____ Aşı : _

Yıllık Hedeflenen Nüfus:
Yıl için hedeflenen
minimum oran _____

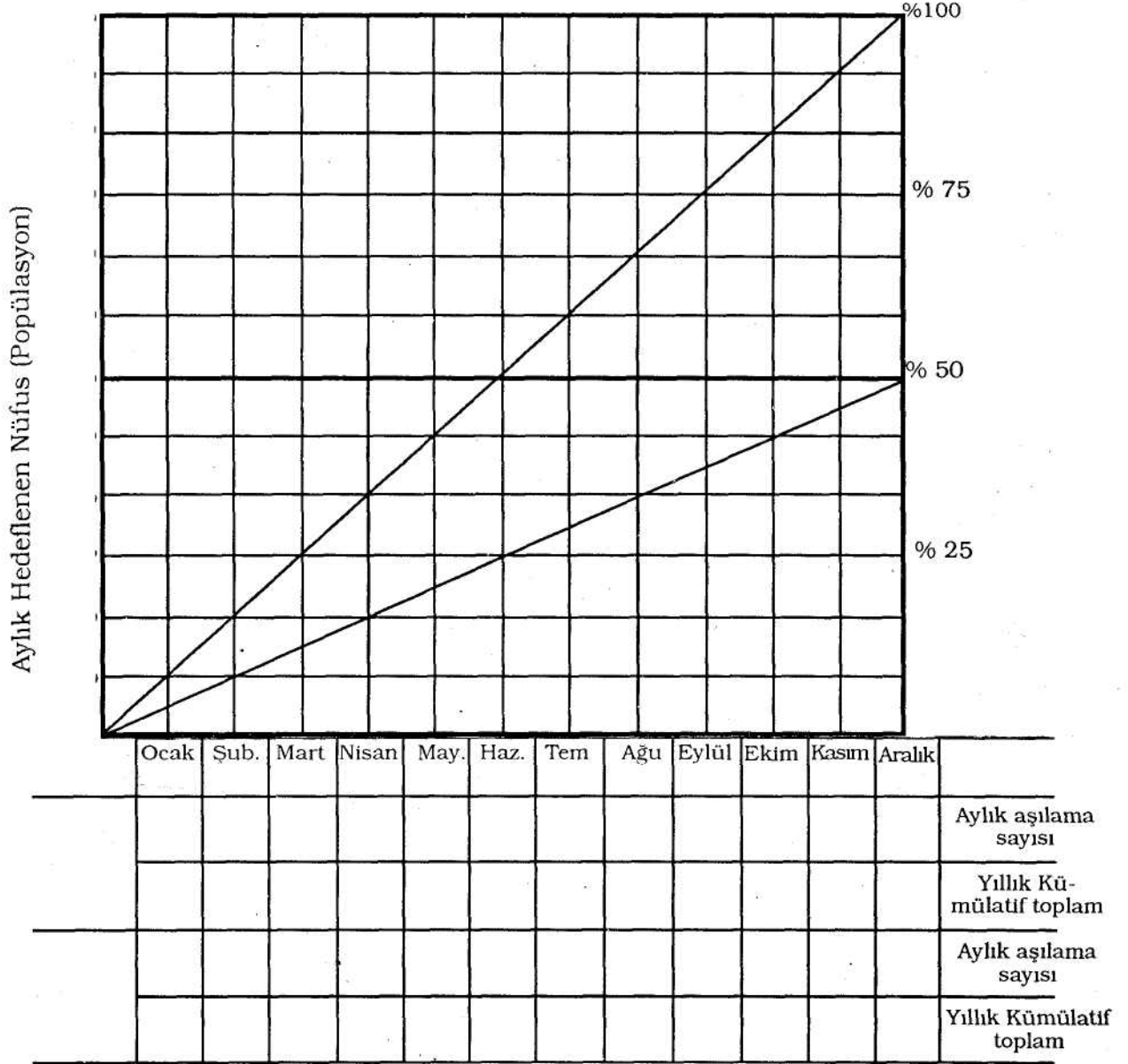

Aşı İzlem Çizelgesi

ALİŞTİRMA A ve B

Sağlık Ocağı : ___
Yıl : ___ Aşı : ___

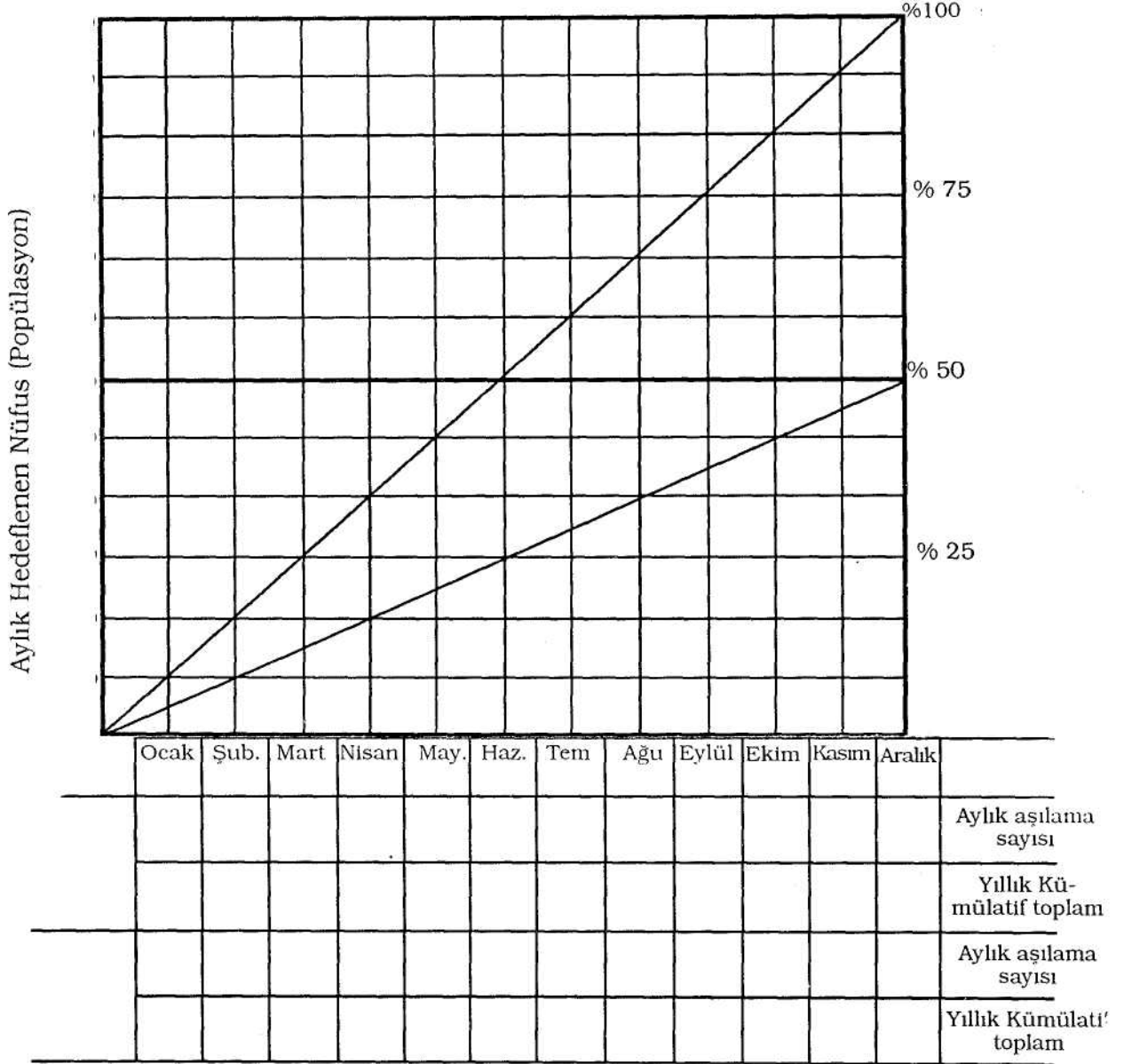
Yıllık Hedeflenen Nüfus:
Yıl için hedeflenen
minimum oran _____

Aşı İzlem Çizelgesi

Sağlık Ocağı : ___
Yıl : ___ Aşı :

Yıllık Hedeflenen Nüfus:
Yıl için hedeflenen
minimum oran _____

**OPV İÇİN ÇALIŞMA FORMU Nedenleri ve
Çözümlerinin Belirlenmesi**

Problemin Tanımı	Olası nedenlerin belirlenmesi	Olası çözümlerin belirlenmesi
Aşıya Devamsızlıklar: OPV1 ve OPV 3 için aşıya devamsızlık oranı % 19 civarında	Sağlık personeli, çocukların bir sonraki aşıya ne zaman getirileceğini hesaplamayı bilmiyor	Sağlık personeline, dozlar arasındaki <i>zaman</i> aralıklarını nasıl hesaplayacakları ile ilgili eğitim yapılması
Kaçırılmış Fırsatlar:		
Hizmetlerin Ulaşamadığı İnsanlar:	*	
Hizmetlere ulaşmada yetersiz olan insanlar:		

TETANOS TOKSOİDİ ÇALIŞMA FORMU
Nedenlerin ve Çözümlerinin Belirlenmesi

Problemin Tanımı	Olası nedenlerin belirlenmesi	Olası çözümlerin belirlenmesi
Aşıya Devamsızlıklar: TT1 ve TT2 arasındaki devamsızlık oranı % 31 civarında	Sağlık personeli, gebe ve kadınların aşılanmasının en az çocuk aşılamaları kadar önemli olduğunu bilmiyor.	Sağlık personeline, ulusal GBP' nin amaç ve hedeflerini, özellikle kadınların aşılama hedefini ve kadınların neden önemli bir hedef popülasyon olduklarını anlatın.
Kaçırılmış Fırsatlar:		
Hizmetlerin Ulaşamadığı İnsanlar:		
Hizmetlere ulaşmada yetersiz olan insanlar:		

TERİMLERİN TANIMLARI

Terimlerin Tanımı

Kümülatif	Tekrarlanan toplamlarla sayının giderek artması. Örneğin, Mart ayının sonunda verilen OPV 3 dozlarının sayısı için kümülatif toplam; Ocak ayındaki toplam miktar + şubat ayındaki toplam miktar + Mart ayındaki toplam miktardır.
Aşıya Devamsızlıklar	Bir sonraki aşıları için tekrar gelmeyen çocuklar ve kadınlar.
Aşılama Verileri	Yapılan aşı sayısı hakkındaki bilgi.
Minimum Aşı Hedef Oranı	Belli bir aşı ile belli bir zaman periyodunda, hedef toplumdaki kişilerin ne kadar kısmının aşılandığını gösteren ve bir sağlık kurumunun ulaşması beklenen hedef.
Kaçırılmış Fırsatlar	Sağlık ocağını ziyaret eden ve aşılanması gerekmesine rağmen sağlık ocağı çalışanları tarafından aşı yapılmayan çocuklar veya kadınlar.
izlen	İyi gelişme sağlanıp sağlanamadığına karar vermek için aşılama çalışmalarını veya bu çalışmaların sonuçlarını yakından gözlemek.
Aylık Hedef Nüfus	Bir sağlık ocağının her ay hizmet etmeyi planladığı insan grubu. (Aylık hedef nüfusu hesaplamak için yıllık hedef nüfusu 12'ye bölün.)
Doğumda Neonatal Tetanosa Karşı Korunmuş Çocuk	Annenin son geçerli TT dozunun sağladığı korunma döneminde doğan çocuk.
Hedef Nüfus	Bir hizmetin birincil olarak hedeflediği insan grubu. Örneğin, aşılama hizmetleri için hedef nüfuslar, bir yaşın altındaki çocuklar ve gebeler ile doğurma çağındaki kadınlardır.